

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni dnevi in prazniki. — Inserati: do 30 petič 4 D, do 100 vrst 1 D 50 p, večji inserati petič vrsta 4 D, notice, poslano, izjave, reklame, predklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja leino v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 360 D

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, prilifje. — Telefon št. 304.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Napačen grešnik

V zadnjem času doživljamo številne nepravilnosti. Zaradi tega je čisto razumljivo, da se teh pojavov loteva tudi dnevno časopisje in da išče globlje razloge podivjanosti poedincev, ki se spozabljajo na življenju svojih bližnjih in katere mora vsled tega doleteti po sedanjem običajnem pojmovanju kaznivost in pravičnosti smrtna kazen.

Številne nepravilnosti pa morejo le priti, da ni vse v redu, kar se tiče vzgoje našega naroda, zlasti njegovega moralnega življenja. Toliko bo menda že vsak priznal, da gre tu za vprašanje vzgoje, kakaj iz slabe vzgoje se rode in razvijajo zločinci in njihovo številno nastopanje tvori nekako statistiko moralnega nivoja poedinega ljudstva, družbe.

Reklo se je, da je družba kriva, da se pojavljajo zločinci. Ta razlaga je preprosta! Ker družba ni odgovorna, zato tudi ni kriva. Zločinci so pojavi slabe vzgoje in razmer, ki vlada. Tu, te razmere moramo raziskovati, to slabo vzgojo prijeti in reformirati, ako hočemo iz naše sredne odpraviti poboje, rop, umore, zavratne napade, skratka pojave težko kaznivih dejanj.

Tudi ni res, da bi bilo materialistično uživanje tisto, ki rodi zločince. Ta obdolžitev je pavšalna in ne drži. Zločinci delajo ponajveč iz nezvestnih razlogov, v trenotkih, iz nagibov zločinskih afektov, nagonov, jez, notranjih izbruhov. Ti izbruhovi, ti zločinski afekti pa niso plod njegove samovzgoje k zločinu, marveč so posledica prirojenih lastnosti ter popolnoma zanemarljive moralne vzgoje.

Stvar zločincev je torej eminentno vprašanje temeljite moralne vzgoje v mladih letih. Ustrezne posledice in uspešnosti pa ni mogoče, treba pa je moralno obnovo delovanje nastaviti pred vsem kot rečeno pri vzgoji v mladosti.

V tem oziru moramo žal priznati, da se politične organizacije, kojih program bi moral biti integralen, ne pa samo gospodarski, socialni ali prostovolni, vse premalo brigajo za moralno obnovo in moralno podnovo našega javnega življenja. V kolikor se brigajo za šolstvo, zaenkrat obdelujejo le vprašanja prosvetnega napredka, ki pa ne zadostuje, kakor vidimo iz slučajev težko kaznivih dejanj in zločinov. Tu treba vzgojo izpopolniti z moralnimi spoznanji in inspiracijami, s katerimi moramo poedince uvesti v človeško družbo. Ne zadostuje pismenost ter poklicna priprava. Za redno članstvo v zdravi človeški družbi je treba še moralnega državljanstva nauka. Kako se ta nauk posreduje, kako nalaže v človeško srce vpliva, pa je drugo vprašanje. S tem vprašanjem si belijo glave največji vzgojslovci sodobnega sveta.

Druki faktor v moralnem pogledu je cerkev in versvo. Če se v Sloveniji v zadnjem času pojavljajo številni slučaji težko kaznivih dejanj, moramo iz tega dejstva žal sklepati tudi na našo cerkev in versvo, da tu nekaj ne more biti v redu.

In v tem oziru moramo konstatirati, da se naša duhovščina vse preveč ukvarja s političnimi in drugimi vprašanji, zlasti da se preveč pogreza v nečisto politično delovanje in da pri tem marsikje zanemarljivo svoj vzvišeni poklic. Zlasti pomisleki moralne obnove našega ljudstva čisto mehanično. Koliko je naših duhovnikov, ki pravijo, da za dostojne biti član organizacij SLS, pa da si že popolno moralno bitje. Kakšne zleaze se vrše z brezverskim strahom! Misliti kaplani kar gore od bojevitosti, mesto da bi se zavzemali za svoj vzvišeni poklic, prepuščali politiko posvetnim močem ter posvečali svoj čas moralnemu prepovedu svojega naroda! Moralni prepoved pa, kakor rečeno, ni stvar članstva v teh ali onih organizacijah, ni zadeva mehaničnega ponavljanja molitvic ter udeleževanja pri procesijah, marveč le nekoliko težje opravilo!

Na ta način prihajamo do pretresljive ugotovitve, da ni pri nas mesto, ki rodi zločince, marveč da se največ zločinov dogodi na kmetih, kjer bi morali biti taki pojavi izključeni. Naši zločinci ne pripisuje modernih družin, materializmu in drugim takim fantazijam, o katerih se zločincem niti ne sanja. Zadeva se tiče zločinskih afektov, razmer, vzgoje, cerkva, prilike!

Že površen pogled na našo cerkev in na način, s katerim se njeno vodstvo pri nas javlja v javnosti, zadostuje za ugotovitev, da cerkev danes ne vrši vse svoje dolžnosti v zadostni meri, zlasti ne moralne obnove naše družbe, tako kakor bi morala. Imamo številno pronačeno literaturo, ki se bori za mo-

Politična situacija

Razčaranje v opozicijskih krogih. — Brezuspješna obstrukcija. — Ker je praznik, vlada v Beogradu politično zatišje.

— Beograd, 28. maja (Izv. ob 12.) Parlamentarna situacija je neizpremenjena. Včeraj s tako vehemenco uvedena obstrukcija in ofenziva opozicije proti vladi je popolnoma ponesrečila in bankrotirala. Zvečer na seji skupščine se je postala opozicijska nalci mirnejši in se je nadaljevala razprava o poljedelskih kreditih.

Naravno in politično logično je, da je opozicija izbrala v svoje demagoško strankarske namene invalidski zakon. S tem zakonom si je skušala med invalidi in volilci priboriti svoj ugled in svojo reputacijo. Zato danes unisono vse opozicijske časopise od Ljubljane do Beograda napada vlado, češ da je vlada prepredila invalidski zakon, ki ga je hotela predložiti opozicija in ki da je baže boljši, kakor oni, izdelan od vlade. Treba je konstatirati, da je invalidske kroge najbolj ogorčilo dejstvo, ker je ta zakon izbral voditelj poslulskih muslimanskih »šukorjev« v Bosni dr. Behmen.

ki je povzročitelj, da so mnogi Bosanci postali pravi invalidi.

Ker se je včerajšnja obstrukcija izjalovila, vlada v opoziciji veliko razočaranje. Danes dopoldne je prisel iz Zagreba Pavle Radić. Značilno je, da je odpadla za 9. uro napovedana seja parlamentarne kluha HSS in da tudi ni napovedana za jutri. Parlamentarni krogi smatrajo to okolnost za slabo znamenje. Značilno je tudi, da dr. Radić danes odločno zavrača beogradsko poročilo ljubljanskega »Slovca«, ki javlja o nezadovoljstvu HRSS proti Pavlu Radiću.

V skupščini ni nobenih dogodkov. Radić praznika — pravoslavnega vnebohoda vlada praznično razpoloženje. Tudi v ministrskem predsedstvu ni bilo nobenih konferenc. Sestali so se nekateri ministri na kratka posvetovanja. Jutri se nadaljuje v skupščini razprava o poljedelskih kreditih.

★ ★ ★

Avstrijski parlament o boljševiški propagandi

Avstrijska vlada se opravičuje sovjetski Rusiji. — Socijalni demokratje proti Mali antanti

Dunaj, 27. maja. (Avala) Zvezni minister za zunanje zadeve dr. Mataja je v ustmeni izjavi napram sovjetskemu odpravniku poslov naglasil, da s svojim znanim govorom ni hotel kritizirati niti sovjetske vlade in še posebno ne komisarijata za zunanje zadeve, temveč da so se njegove kritike nanašale samo na komunistično stranko. Vseled tega ne more biti govora o vmešavanju v notranje zadeve sovjetske Unije. Poleg tega je dognano, da se ves čas bivajoči sovjetskih zastopnikov v Avstriji ni dogodil nikak slučaj, da bi se bili kurirji ali drugi organi sovjetskih zastopstev pečali z zadevami, ki bi ne bile spadale v njihovo področje, ali da bi se bili postavili v službo drugih organizacij.

Dunaj, 27. maja. s. Na današnji seji parlamenta so socijalni demokratje nstro napadali zunanega ministra dr. Mataja radi izjav, ki jih je pred kratkim podal o tretji internacionali. Predbacivali so mu, da so njegovi napadi proti tretji internacionali povzročili, da so bile nekatere ruske nabave v Avstriji že preklicane. Dr. Mataja se je zagovarjal v tem smislu, da je treba njegovo ostrost opravičiti radi kampanje, ki označuje Dunaj kot dozdevno komunistično centralo, in da njegovi napadi niso namenjeni ruski vladi, temveč samo komunistizmu. Socijalisti so temu nasproti zatirali, da je kampanja proti Dunaju iscrinirana samo zato, da bi se v Avstriji dosegla sprememba azilске pravice, ker bi nekatere države rade, da bi jim Avstrija izročila ali pa vsaj izgnala politične emigrante.

— Dunaj, 28. maja. (Izv.) Avstrijski parlament je danes imel priliko razpravljati o boljševiški propagandi na podlagi interpelacije socijalnih demokratov. Debatu v parlamentu je bila zanimiva in je prišlo do ostrega konflikta med zun. ministrom in socijalnimi demokratmi. Kakor znano, je zun. minister na nekem zborovanju 22. t. m. naglašal oz. priznal, da je Dunaj res važna prehodna točka za diplomatske in nediplomatske sovjetske kurirje. Dunaj je centrum za razna pota, ki vodijo potem v Moskvo. Ta govor je izval v Moskvi veliko ogorčenje ter je Moskva pri avstrijski vladi vložila protestno noto. Poslovni odpravnik ruskega poslaštva Kozubinski je včeraj v zastopstvu odosnega poslanika Joffeja izročil zun. ministru dr. Mataju verbalno noto, v kateri zahteva sovjetska vlada od avstrijskega zunanega ministra pojasnilo in zadostneje glede omenjene izjave. Dr. Mataja je to stvar mirnim potom rešil s poslovnim odpravnikom in zvezni kancelar je danes v zbornici obenem podal zadovoljivo izjavo.

Socijalni demokratje posl. Bauer in tovariši so stali na zveznega kancelarja štiri vprašanja: 1.) glede vmešavanja v notranje zadeve tujih držav, 2.) glede spoštovanja azilskega prava za politične begun-

ce, 3.) glede stalne kršitve suverennih pravic po nekaterih inozemskih vladah, ki vzdržujejo na Dunaju tajno policijo, in 4.) glede odredb zveznega kancelarja proti govoru zun. ministra, ki je škodoval avstrijski trgovini z Rusijo.

Zvezni kancelar dr. Ramek je na vsa štiri vprašanja kratko odgovoril. Naglašal je, da se Avstrija ne vmešava v notranje zadeve tujih držav, da vedno visoko spoštuje azilsko pravo in da bo tudi dalje dajala zavetja političnim beguncem brez razlike na njih strankarsko pripadnost, toda begunci se morajo čuvati, da ne škodujejo interesom republike in da ne store ničesar, kar bi bilo škodljivo za javni red in mir v Avstriji. Glede tretjega vprašanja je zvezni kancelar izjavil, da mu ni znan noben slučaj, v katerem bi organi inozemske vlade kršili suverene pravice avstrijske republike. Končno je naglašal, da svoječasni govor zunanega ministra ni absolutno nič škodoval eksportu Avstrije v Rusijo.

Socijalni demokrat dr. Renner je naglašal, da je bil govor zun. ministra izval napram Rusiji, s katero nima Avstrija nikakega konflikta. Rusija je za Avstrijo največji trg in potrebna je precej velika neumnost, da zunanji minister ogroža s svojim govorom edini trg, ki ga ima bolno gospodarstvo Avstrije. Državam Male antante, ki skušajo Avstrijo vpreči v svoj reaktivni izvoz, moramo jasno povedati, da na avstrijskih tleh ni ničesar, kar bi takozvalo na centralo komunističnega gibanja.

Zunanji minister dr. Mataja je zelo obširno govoril o komunistični propagandi in o mreži, ki so jo nekatera mesta splela okoli Dunaja. Naglašal je, da je očitke proti Dunaju ko sedežu boljševiške propagande neutemeljeni ter je bilo potrebno enkrat za vselej spleteno mrežo popolnoma pretrgati. V svojem govoru je zunanji minister omenjal načelna nasprotja med krščanskosocialno stranko in komunisti. Njegov govor so socijalni demokratje spremljali s hrupnimi medklici.

Diplomatični boj med Dunajem, Moskvo in Beogradom

Ali je Dunaj središče boljševiške propagande?

— Beograd, 27. maja (Izv.) Današnja »Pravda« objavlja poročilo z Dunaja, da je bila dunajska policija pozitivno obveščena o tem, da je na Dunaj prislopo sedem boljševiških atentatorjev, ki so krenili na Balkan z gotovimi nalogami. Policija jih je brezuspješno zasledovala. Atentatorji so prisel iz Sebastopola, kjer so absolvirali teroristično šolo.

— Dunaj, 27. maja. (Izv.) Listi objavljajo izjavo pomočnika jugoslovenskega ministra zun. del. glede boljševiške centrale na Dunaju z ozirom na ostro pisavo beogradske »Politike« in »Vremena«. Obenem reproducirajo vsebino »Vremenevega« članka.

naše politične stranke. Veriamemo, da so poslednje preveč zavzete s strogo političnimi in gospodarskimi vprašanji. S tem večjo vemo pa bi se morale lotiti teh vprašanih ostale institucije, predvsem cerkev in šola.

S pavšalnimi materialističnimi obsodnjami moderne družbe pa ne opravimo nič! S takimi obsodbami hočejo gotovi krogi spraviti vprašanje le na napredno

ki kratko konstatira, da se Dunaj druži z Moskvo in Sofijo proti Beogradu. Kakor znano, je avstrijski zunanji minister dr. Mataja na zborovanju krščanskih socialistov 22. t. m. na Dunaju skušal pojasniti razmerje avstrijske vlade do komunistično-teroristične propagande, ki ima svojo centralo na Dunaju. Skušal je omiliti očitke svetovne javnosti in je med drugim priznal, da je Dunaj važno mesto za promet sovjetskih kurirjev. Več za Moskvo važnih poslov se steka na Dunaj, zlasti pošta Dunaj-Berlin, Dunaj-Rim in Dunaj-Beograd. Na Dunaju je res mogoče, da se od tu važne vesti, važna navodila in denar odpošiljajo na kraj določbe. Na Dunaju se res sestajajo boljševiški kurirji, ki jih ali štiti diplomatska imuniteta ali tudi ne.

Amundsen se še ni ogasil

— Newyork, 27. maja. (Izv.) Kapetan Gustav Amundsen, ki je svojemu bratu Rolaidu pomagal pri pripravah za ekspedicijo, je mnenja, da je Amundsen približno za pol stopinje od severnega tečaja pristal z letali. Od tu bo skušal doseči peš svoj cilj, severni tečaj, za kar je potreba nekaj dni. Pri povratku se bo Amundsen najbrže zopet poslužil zrakoplovov. Pričakovati je, da se Amundsen vrne sredi prihodnjega tedna. Če so postali stroji defektni, se je Amundsen gotovo napotil proti Grenlandski.

— London, 27. maja (K.) Reuterjev biro javlja k časopisnim vestem o možnosti ekspedicije zračnih ladij »Los Angeles« in »Shenandoah« na pomoč Amundsenu, da Amerika ekspedicije tehi dveh zračnih ladij ne razmotriva. Mornariški minister Wilbur je izjavil, da bi bilo po njegovem mnenju absurdno poslati kako zračno ladjo na slepo srečo čez ledeno puščavo, ki obsega tisoče in tisoče kvadratnih milj, da bi tam iskala šestorico mo. Nikalnih pozitivnih poročil o usotici Amundsenovi. Vreme se je izboljšalo. Sestra Amundsenovega tovariša Ellswortha izjavlja, da ji je njen brat pred svojim odhodom dejal, da ji ni treba imeti nikalnih skrbi zanj do jeseni 1926, ker bo skušal s severnega tečaja potovati na Alasko.

— Oslo, 28. maja. (Izv.) Sjefarids Tidende javlja iz Spitzbergov: Na krovu spremjevalnih ladij Amundsenove ekspedicije nestrno pričakujejo povratka Amundsenovega. Nervoznost narašča. Če se Amundsen ne vrne do danes, so odločeni prosi za pomoč inozemstvo. Vreme je ugodno. Na severnih Spitzbergih sije slnce. Minister Jakobson je izjavil, da je situacija postala tako resna, da je treba razmišljati o skorajšnji rešilni ekspediciji. Vlada oz. mornariško ministristvo je pripravljeno odposlati na sever dva aeroplana, ki naj bi ne daleč od Spitzbergov začela preiskovati teren na daleč naokoli in iskati Amundsenove tovariše.

SAMOSTOJNI DEMOKRATJE IN 2 % DELAVSKI DAVEK.

— Beograd, 28. maja (Izv.) Klub samostojnih demokratov v narodni skupščini je razpravljal o finančno-političnem položaju in zlasti o iztirjevanju 2% davka, ki ga je finančni minister uvedel za ročne delavce. Finančna uprava je odposlala za iztirjevanje tega davka navodila, ki nikakor ne odgovarjajo intencijam finančnega ministra in njegovim izjavam, ki jih je podal v skupščini povodom debate o proračunskih dvanajstih. Samostojni demokratje so sklenili, da intervenirajo glede tega davka pri finančnem ministru.

AVTOMATSKA TELEFONSKA CENTRALA V LJUBLJANI.

— Beograd, 28. maja. (Izv.) Ministrstvo pošte, brozjava in telefona je, kakor poročila današnje »Vreme«, odredilo, da se v avgustu tega leta izvrši montaža nove avtomatske telefonske centrale v Ljubljani. Material za to centralo je nabavljen v Nemčiji na račun vojnih reparacij. Centrala je določena za 3000 naročnikov. Za Ljubljano so naročeni tudi novi telefonski kabli. G. mž. Osana, pomočnik direktorja pošte v Ljubljani, je odpotoval v Nemčijo, da prevzame telefonske kable in drugi material.

VELIKE DENARNE IZGUBE »SCHULVEREINA«.

— Dunaj, 28. maja. (Izv.) Avstrijski socijalni demokratje nasprotujejo z vso odločnostjo prošnji nemškonsocialnih borbenih društev »Schulvereina« in »Südmarke«, da vlada dovoli javno zbirko prispevkov. Socijalni demokratje so vložili v parlamentu daljši protest, v katerem protestirajo proti temu, da vlada trpi pobiranje prispevkov po uradih za ti dve borbeni društvi. Protest tudi omenja, da Schulvereine ne zna umno gospodariti z denarjem, ker je pri bankrotu nemškonsocialnistični banki »Deutscher Bodenkass« izgubil 526 milijonov avstrijskih kron.

Predsednik te banke je bil bivši predsednik avstrijskega parlamenta dr. Gross, ki je sedaj predsednik »Schulvereina«.

AVDIJENCA ANGLEŠKEGA POSLANIKA.

— Beograd, 28. maja. (Izv.) Po običajnem dvornem ceremonielu je danes Nj. Vel. kralj Aleksander sprejel v svečani avdijenci novonimovanega angleškega poslanika na našem dvoru g. Harvarda Kenarda, ki je kralju izročil s primernim nagovorom poverilnice svoje vlade.

KONGRES ČEŠKOSLOVASKIH PRAVNIKOV.

— Beograd, 28. maja. (Izv.) Državni svetnik Stefan Szagadin je določen za delegata jugoslovenskih pravnikov, da zastopa Jugoslavijo na kongresu češkoslovaških pravnikov, ki se vrši v Brnu, odnosno v Pragi.

KRITIČNO POLOŽAJ V ALBANIJI.

— Beograd, 28. maja. (Izv.) Zunanji ministristvo je obveščeno, da je postal položaj v Albaniji zelo resen. Obstoji v Južni Albaniji zarota proti sedanjemu režimu Ahmeda bega Zoge. Vodja zarote je Kemal beg Brioni, ki je pristal pobeglega Fano Nofija.

DIJAŠKI NEMIRI NA DUNAJSKI UNIVERZI.

— Dunaj, 28. maja. (Izv.) Radi nemirov, ki so se dogodili zadnje dneve na dunajski univerzi, je rektor odredil sistiranje predavanj na univerzi. Vzrok sistiranja predavanj je bila demonstracija, ko je neki slušatelj druge dunajske visoke šole poskušal pozvati v imenu nemških nacionalistov slušatelje univerze, da zavzamejo stališče radi krvavih dogodkov v Mödlingu. Univerzitetni sluga je dotičnika prejel 99 odvedel na rektorat, kjer je dobil ukor.

Borzna poročila. Ljubljanska borza.

— Hrastove vozovne deske 43 mm 2.65 m, 53 mm 2.58 m I. in II. vrsta sed. m. denar 1450, blago —, smrekove oz. jelove deske 20mm in 25 mm monte fec. nakl. postaja blago 550, late 24-24 od 10-16 cm 2, 2 in pol, 3, 3 in pol fec. nakl. postaja 1 vav. denar 230, blago 230, zaključki 230 Bukova drva 1 m dolž. suha, eskomptno blago, fec. meja denar 35.

Zitni trg.
Pšenica Rosaf 80 kg rinfusa prpt par. Ljubljana —, 490, pšenica avstralska rinfusa, prpt. par. Ljubljana —, 485 pšenica Hard Winter 2 rinfusa, prpt par. Ljubljana —, 500, otrobi pšenični drobni, par. Ljubljana —, 190, koruz. dobava maj. junij par. Postojna nove blago 250, rž makedonska 71-73 kg par. Lj. bl. 400, ječmen 57-59 kg fec. makedonska, post. bl. 300, oves makedonski orig. par. Ljubljana bl. 255 krompir beli fec. dolejska post. 125, blago —.

Efekt: 7 odstot. invest. pos. iz J. 1921, blago 62, Celjska posojilnica d. j. denar 200, blago 200, zaključki 200, Ljubljanska kreditna banka, denar 225, blago 265, Merkantilna banka, denar 162, blago 120, Prva hrvatska štedionica, denar 890, blago 810, Kreditni zavod, denar 185, blago 195, Strojne tovarne in livarne, blago 135 Zdržene papirnice, denar 100, Stavbena denar 265, blago 280, 4 in pol odstot. kom. zad. dež. bke., denar 20, 4 in pol odstot. zast. l. kr. dež. bke., denar 20.

Zagrebska borza.

Dne 28. maja. — Sprejeto ob 13.
Devize: Curih 11.65—11.75, Praga 179.30—181.70, Pariz 300—305, Newyork 60.15—60.93, London 393.75—396.75, Trst 239.50—242.50, Berlin 14.45—14.60, Dunaj 0.0947—0.0858.

Efekt: 7 odstot. invest. posoj. 1921, 63, 2 in pol odstot. drž. rente za ratnu šteto 188—191, Ljubljanska kreditna 250—254, Centralna banka 15—16, Hrv. eskomptna banka 105—106, Kreditna banka, Zgb. 105 do 108, Hipotekarna banka 59—60, Jugobanka 100—102, Prastrediona 800—806, Slavenska banka 70—71, Eksploatacija 33—35, Drava d. d. Osijek 150, Sečera, Osijek 560—565, Isis d. d. 69, Nihag 43—45, Gutman 365—385, Slaveks 170—180, Slavonija 51—53, Union, paromlin 440, Vevče 100.

Inozemske borze.

— Curih, 28. maja. Borza: Beograd 8.625, Pariz 25.955, London 25.1275, Newyork 516.75, Milan 20.525, Praga 15.325, Dunaj 0.007275.
— Trst, 28. maja. Borza: Beograd 41.50—41.60, Pariz 126—126.50, London 122.35—122.40, Newyork 35.11—35.17, Praga 74.25—74.75, Curih 488—488.90, Dunaj 0.03526—0.03526.

Pismo iz Prage.

Otvoritev Tyrševoga doma — Ganglov govor.

V Pragi, 25. maja.

Dogodek večeršnjih nedelj je bila slavnostna otvoritev sokolskega Tyrševoga doma. Slavnost se je razvila v mogočno manifestacijo bratske zvestobe Slovanov. Svečanosti so se pričele že v soboto, ko je bila na Tyrševem domu odkrita spominska plošča druha Miroslavu Tyršu. Ta plošča je imela zanimivo usodo. Leta 1914 je bila poslana na Tirolsko, kjer bi imela biti po prvotnem načrtu vkidana v Oetz, kjer je Tyrš umrl. Vojna je ta načrt preprečila. Gostilničar Tobia Haid je ploščo skrbno shranil in jo po vojni je vrnil, ker bi v današnjih dneh jedva ostala nepoškodovana, ako bi se jo porabilo v smislu prvotnega načrta.

Starosta Češkoslovske Obce Sokolske dr. Scheiner je pri razkritju poudarjal, da spominska plošča na dobo najhujših persekucij. Slavnosti so prisostvovali tudi drugi gostje iz inosvetstva.

V nedeljo na dan otvoritve Tyrševoga doma, ki je v ponos češkoslovskega Sokolstva, so priredili zastopniki slovanskih sokolskih organizacij na pokopališču v Olšani pletenost spominske slavnosti v čast in slavo ustanoviteljev Sokolstva J. Fagnerja in Miroslava Tyrša. Te slavnosti so prisostvovali za jugoslovensko sokolstvo starosta Jugoslov. sokolskega Saveza Engelbert Gangl, za poljsko sokolstvo dr. Kłos, za rusko sokolstvo pa dr. Dimitrij Vergun.

Navedenim slavnostni govor je imel dr. Jan Urban, na kar je imel globoko zamisljen govor starosta jugoslovanskega sokolstva E. Gangl, ki je posebno poudarjal, da so ideje ustanoviteljev sokolstva prodrele tudi v Slovenijo in da žive te ideje dalje v srcih vseh pripadnikov velike sokolske misli. V istem smislu sta govorila tudi dr. Kłos za poljski Sokol in dr. Vergun za ruski Sokol. Nato so gostje odšli na grob dr. Jana Podlipnega, kjer so se takisto poklonili njegovim mnomam. S pokopališča so se napotili pred staro mestno občinsko hišo, kjer so položili vence na spominsko ploščo neznanemu vojaku.

Pravo slavnost otvoritve Tyrševoga doma je uveličal sprevod po Pragi, pri katerem se je znova pokazalo, kako veliko ljubezen goji češkoslovska prestolnica napram Sokolstvu. Bilo je krasno solnčno, toplo vreme. Na ulicah, po katerih se je sprevod premikal, se je gnetla tisočglava množica.

Načelnik dr. Vaníček je točno ob 10. dopoldne dal znak za začetek sprevoda. Sprevod je otvoril sokolski naraščaj, ki je imel prvič svoj novi krog. Za naraščajniki so nosili nekoliko sto sokolskih praporov, ki so tvorili prekrasno sliko narodnih in slovanskih barv. Praporom so sledili načelniki, na čelu jim Erben, ki te dni odhaja v Strassburg. V četi gostov so bili bratski Sokoli iz Jugoslavije, Poljske in Rusije, nadalje Sokoli iz Draždan, Žitave, Monakovega in z Dunaja. Ljudske množice so goste navdušeno pozdravljale z vzkliki: »Na zdari Slavo! Bratom iz Jugoslavije je množica prirejala tako presrečno ovacijo, da si je marsikatero oko zarosilo od radosti. Bile so to ovacije češkega ljudstva onim, ki so nam bili povsod in vsikdar zvesti bratje in sobojovniki. Ulice so bile okrašene z zelenjem in zastavami. Povsod, kjer se je premikal sprevod, so množice viharno pozdravljale Sokole, med katerimi je korakal tudi najstarejši član Sokola Josip Pekelsky iz Subotki, ki je član Sokola od leta 1869.

V celini je štel sprevod 8600 Sokolov, 2400 Sokolic in 3600 naraščajnikov. V sprevodu je bilo tudi 100 Sokolov na konjih in 38 sokolskih godb. Zastopane so bile tudi vse župe, zlasti slovške. Sprevod je trajal celo uro. Red je bil povsod vzoren. Sprevod se je ustavil pri Tyrševem domu. Tam se je sestel ob 9. dopoldne v slavnostni dvorani odbor Češkoslovske Obce Sokolske in starosta dr. Scheiner je pozdravil navzočega predsednika Unije francoskih gimnazistikov Sansboenfa, ki si je leta 1889 pridobil pri prvem izletu Sokolov v Francijo velike zasluge za Sokolstvo in je takisto sodeloval pri snovanju čeških legij za časa svetovne vojne. V priznanje njegovih zaslug je bil v slavnostni

dvorani odkrit doprni kip Sansboenfa, delo akademskega kiparja Hruške.

Pri tej priliki je izročil starosta Jugoslovanske sokolskega Saveza Engelbert Gangl dr. Scheinerju, dr. Vaníčku in Stjepanku plakete JSS, poudarjajoč njihove zasluge za razvoj Sokolstva v obče in jugoslovanskega še posebej.

Ob 10. dopoldne je prisel prezident republike dr. Masaryk, ki ga je spremljal ministrski predsednik Svehla. Na pragu muzejske dvorane ga je pozdravila načelnica Milada Mala, ki mu je ponudila hleb in sol. V telovadnici je pozdravil starosta dr. Scheiner brata prezidenta in ostale goste. Prisotni so bili med drugimi tudi ministri dr. Beneš, Bečka, Udržal, nadalje dr. Kramář, Viktor Dyk, člani mednarodnega odbora olimpijskega, primator Prage dr. Baxa, generaliteta in razni drugi dostojanstveniki. Ko je sprevod došel na obsežno dvorišče, so zadonele fanfare iz »Libuše« in z Bendlovimi zvoki je bil odprt tabor. Starosta dr. Scheiner je izročil Tyršev dom članstvu, v imenu članstva pa je spregovoril načelnik dr. Vaníček, ki je v svojem govoru izrazil radost, da je ob zatonu svojega življenja dočkal uresničenje svojih nad — stalno vaditeljsko šolo. Za mesto Prago je spregovoril dr. Baxa, ki se je zahvaljeval Sokolstvu, da je Pragi očrvala eden izmed najkrajših zgodovinskih spomenikov.

V imenu vlade je govoril minister narodne obrambe Udržal, poudarjajoč, da vlada z radostjo spremlja razcvet najzrenejše in najmočnejše narodne organizacije. Podpredsednik Unije francoskih gimnazistikov Wachmar je poudarjal velik pomen prijateljskih stikov med slovanskimi Sokoli in francoskimi gimnazistikami.

Za Jugoslovane je spregovoril starosta Engelbert Gangl. Poudarjal je med drugim: »Otvoritev Tyrševoga doma je praznik za nas vse. Dasi k zgradbi smotno nismo prispevali, vendar smo spremljali zgradbo od temelja do krova s svojo bratsko ljubeznijo. Tyršev dom je tu zrasel naravnost iz srca slovanske zemlje, kakor svedok velike ideje, ki jo je zasnoval Tyrš in ki jo kot njegovi dedič prenašamo od roda do roda. Ves slovanski svet danes občema Tyršev duh in Tyršev Sokolstvo. V Tyršev dom je vzklan tudi kamen s Triglavom, v katerem je zapisana preteklost teptane, umirajočega naroda in za beleženi junaški čini naših velikanov, ki so privedli narod k zmagi in svobodi. Iz Tyrševoga doma se bo sistematično razvijala po vsem slovanskem svetu nova sveža sila, ljubezen k delu. Tyršev dom naj daje silo tudi jugoslovanskemu Sokolstvu k plemenitemu delovanju in vero v nepremagljivost vsega dobrega, velikega, plemenitega in pravičnega. V viden znak bratstva in hvalečnosti izročam plaketo Jugoslovanske sokolskega Saveza, na kateri stoji geslo: »Zvestoba za zvestobo,« kot večni spomin na ta znameniti dan. Triglavski kamen naj bo večni glasnik bratstva in zvestobe med Jugoslavijo in Češko-slovansko, naj bo glasnik naše nerazrušne zveze, ki je spočila naše in vaše duše v enem stremiljenju: vsi za blago, slavo in svobodo domovine! Viharno in navdušeno odobravanje je sledilo prekrasnim, globoko občutenim izjavam brata Gangla. V imenu poljskih Sokolov je govoril načelnik Zveze poljskega Sokolstva dr. Kłos, v imenu ruskega Sokolstva je govoril dr. Vergun, poudarjajoč: »Tyršev dom bo diči vse slovanska matica, ki naj goji slovansko vzajemnost, bratstvo in slovansko ujedinenje!« V imenu lužickih Srbov in lužickih Sokolov je govoril dr. Šleca. Slavnost se je končala z vsemi slovanskimi himnami, ki jih je zaigrala godba in ki so jih peli vsi navzoči.

Slavnosti so sledile popoldne razne prireditve, katere je zaključil slovanski večer na Slovanskem otoku. Svoje poročilo o znamenitem dogodku otvoritve Tyrševoga doma zaključujem z besedami dr. Verguna: »V preteklosti smo dokazali, da znamo za Slovansko umrljati, tu v Tyrševem domu pa pokažimo, da znamo za Slovansko tudi živeti!«

Darujmo za sokolski Tabor!

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:

Začetek ob 20. zvečer.

Ceritek, 28. maja: Zaprtlo. Petek, 29. maja: Pohujšanje v dolini Sent-florijanski. Red C. Sobota, 30. maja: Lizistrata. Red D.

Opera:

Začetek ob 8. 20. zvečer.

Ceritek, 28. maja: Zaprtlo. (Generalka.) Petek, 29. maja: Brivce Bagdadske. Premijera. Red B. Sobota, 30. maja: Zaprtlo. Nedelja, 31. maja: Brivce bagdadske. Izven.

— Cerkevni koncert »Glasbene Matice« v Ljubljani se vrši definitivno v četrtek, dne 4. junija t. l. Vstopnice od 25 Din navzdol so že v predprodaji v Matični knjižarni.

— Zadnja na grmadi. Zgodovinska povest. Spisal Fr. Jaklič. Založila Družba sv. Moharja na Prevaljah, 1925. Mohorjeve knjižnice 6. zvezek. Cena za ude Družbe sv. Moharja broš. Din 18.—, vez. Din 26.—, za neude broš. Din 24.—, vez. Din 34.70. — Napisal sem povest, ki se je vršila na ribniških tleh, ko se je pisalo 1701 po rojstvu Gospoda... Tako nam pisatelj v uvodu začne razodevati čas, kraj in socialne razmere dobe, v kateri se je vršila tista prežalostna — hvala Bogu zadnja — zgodba nedolžne žene Krznjevičke, ki jo je pritrilala ljudska zloba in nevednost kot čarovnico pred sodišče, to pa, prav tako uverjeno o svojem pravu, jo gnalo na morišče — na klado in grmado. — Jaklič je obdelal zgodovinski snov, ki je v našem

slovstvu že dolgo vabila pisatelje, pa so se je izogibali, tako srečno, da utegne biti to pač ena izmed najboljših naših ljudskih povesti. Ker jo je prinašala »Mladika«, je njena prežalostna, grozna vsebina že znana čitateljem »Mladike«. Toda povest naj gre kot knjiga vsepovsod in smo uverjeni, da pojde. Knjiga obsega 268 strani in je zelo poceni.

— Vidovičeva šola proširjena na celotno državo. Na osnovu posebnega pedagoškega sistema, opornog u višegodišnjem iskustvu, Vidovičeva šola za odrasle pokreče svojo dopisno šolo. Cilj je ove škole da pismenim putem i naročitim metodama omogući sticanje znanja i obrazovanosti, te razvijanje etičkih duševnih sila i onima, koji ne mogu redovito polaziti sarajevsku centralnu školu. Svakog mjeseca dobivaju ove dopisne škole naročitu gradivu, udešeno po najnovijim metodama prema psihološkim iskustvima škole u Sarajevu. Ta će gradiva obuhvaćati sve predmete srednje škole, i pored toga još one nauke, koje idu za jačanjem duševnih sila čovjekovih i stvaranjem snažnih karaktera, a osobito u pogledu razvijanja volje, samopouzdanja i marljivosti. U dopisnoj školi saradivaju veliki broj profesorskih sila pod nadzorom osnivača Miljenka Vidovića. Člani dopisne škole dobivaju iz svih predmeta domaće radnje i zadatke, koje će riješene dostavljati centrali u Sarajevu. Svakog mjeseca profesorski zbor će pregledati i ispraviti riješene zadatke te ih uz pripomene i uputstva vratiti pojedinim članovima škole. Program Vidovičeve dopisne škole šalje se na zahtjev besplatno. Poblježe informacije daje uredništvo »Uzajateljca«, Sarajevo, Škerlića ulica 7.

Politične vesti

— Mojstri v varanju javnosti so opozicijski listi, na čelu jim »Slovenec«. Pretekli teden so z vso resnostjo poročali, da se je min. predsednik Nikola Pašić z ozirom na svoje zdravstveno stanje odločil, da se umakne iz političnega življenja in da prepusti vladno krmilo drugim — »sposobnejšim« rokam. Tudi za njegovega naslednika se ti auguri že vedeli. Zatrjevali so, da je za Pašićevega naslednika določen sedanj minister znm. del dr. Ninčić. Toda komaj so izlegli to jačce in ga spretno spravili celo preko službenega češkoslovskega tiskovnega urada v svet, že jim je stara, a kljub starosti mladeniško sveža in okretna grča Nikola Pašić prekrizal vse račune in s svojim nedeljiskim odločnim nastopom demantiral vse opozicijske bajke. Opozicijsko časopisje in z njimi »Slovenec« je bilo nesmrtno blamirano in postavljeno na laž. Človek bi mislil, da bo to časopisje sedaj tihalo na tako brezstiden način z lažmi in izmišljotinami varati

javnost. Pa ne! Tako ve današnji »Slovenec« zopet poročati nekaj novega: o novem sporu v radikalski stranki. To pot sta si baje v laseh Pašić in dr. Laza Marković, in sicer radi tega, ker je Laza Marković proti Pribežnici, dočim ga Pašić forsira. Koliko je resnice na tej »Slovenčevi« vesti, je razvidno, ako ugotovimo, da je isti »Slovenec« še nedavno tega baš dr. Laza Markovića najljuje napadal zato, ker se je med vsemi radikali zavzemal za koalicio radikalev in samostojnih demokratov. Poleg tega, baje grozečega razkola v radikalski stranki, ve »Slovenec« povedati tudi o predstoječi novi vladni krizi. Napoveduje razpad Narodnega bloka in sestavo homogene radikalne vlade. Tudi ta vest nosi vse znake tiste tendenoznosti, ki jo je imela vest o umiku Nikole Pašića iz političnega življenja in o njegovem nasledniku dr. Ninčiću. Pa so še na svetu ljudje, ki verjamejo »Slovenčevim« bajkam!

Povišanje najemnine jo je pognalo v smrt?

Danes jutraj se je obesila v Kibischevi hiši na Kongresnem trgu vdova bivšega dvornega svetnika Schaschla. — Vzrok samomora — povišanje najemnine?

Danes dopoldne je bila Ljubljana zelo razburjena in vznemirjena. Najemniki so prešli na podlagi novega stanovanjskega zakona obvestila hišnih lastnikov, s katerimi jim povisujejo najemnine, po nekod za horendne cene. Hišni posestniki so zahtevali obenem, da jim morajo najemniki 1. maja t. l. plačati tudi diferenco, ki jim gre po novem zakonu za čas od 16. maja dalje do konca 1. četrtletja. Ta diferenca znaša pri nekaterih znatno svoto v dinarjih. Najbolj so bili danes razburjeni državni uradniki in drugi socialnogospodarsko slabše situirani sloji, ker so z velikim presenečenjem zrlj v ogromne svote, ki jih morajo plačati za stanovanja. To razburjenje je še povečala vest, da se je na Kongresnem trgu radi povišanja stanarine danes jutraj obesila iz obupa neka uradniška vdova. Tragični dogodek je ta:

V Kibischevi hiši na Kongresnem trgu je že dolgo let stanovala vdova po dvor-

nem svetniku Feliks Schaschlu, okoli 75 let stara Marija Schaschel. Imela je stanovanje obrnjeno proti poslopju Filharmoničnega društva oziroma v Gledališki stolpi št. 1. v I. nadstropju. Stanovanje je obstajalo iz 6. stol. Imela je ponajemnicjo profesorico konservatorija Marijo Schweizer. Stregla je vdovi služkinja Pepca Primc. Tej se je zelo čudno zdelo, da gospodinja ob 8. še ni vstala, vstopila je okoli 8.30 v njeno spalnico. Tu se ji je nudil pretresljiv prizor. Gospodinja je visela obesa na stolu, z drugo se je dotikala tal. Vrv je bila pritrjena na železni križ v oknu. Bila je mrtva.

Služkinja Pepca Primc je takoj hitela po stražnika. Na Kongresnem trgu je ob 8.30 dopoldne zaznamila tragični slučaj stražniku Ivanu Abramcu, ki je na to obvestil policijsko ravnateljstvo, da je prišla na lice mesta komisija. Pol. zdravnik dr. A. Vramović je na lice mesta konstatiral sa-

Strašne so te zobne bolečine!

Polaščajavo jih jedino

Aspirin-tablete Bayer

Pazite na modro-belo-rdečo pečatno znamko.

mo smrt. Odredil je nato, da so truplo prepeljali v mrtvašnico pri sv. Kristofu. Pri obšenki ni zdravnik našel nikakih sledov nasilja. Dež. uradnik dr. Fakin je ugotovil dejanski stan.

V spalnici je bilo vse v redu. Naši so listke, v katerih prosi vdova, da obveste o njeni tragični smrti njenega brata dvor. svetnika dr. Viktorja Pessiaka, službojočega pred vojno v Ljubljani pri finančni prokuraturi, sedaj bivaajočega na Dunaju in njenega sina Feliksa Schaschla, bivaajočega v Gradcu. Našli so tudi zelo obupno pismo, naslovljeno najbrž na njeno sestro v Zagrebu. Zaprtila je tudi listek, s katerim jo obvešča hišna lastnica Kibisch o povišanju najemnine. Letna najemnina bi po tem povišanju znašala 18.480 Din ali mesečno 1.540 Din. Kakor izpoveduje služkinja Pepca Primc, je bila njena gospodinja zadnje dneve zelo obupana in je vedno tožila, da ne more dalje vzdržati, bala se je, da ji bodo po novem stanovanjskem zakonu odpovedali tudi stanovanje, najbolj pa jo je potrla povišanje najemnine. V sobi so našli tudi listek, na katerem je napisano kratko slovo: »Lebet wohl, alle meine Liebhen!«

Samomorilka je imela baje stanovanje, obstoječe iz 6. sob, od katerih je oddajala 5 sob v podnjam.

Sodišče

— Država se ji smili. Vdova Marija Urankar, sedaj služkinja v Rožni dolini, je bila obsojena, da je dne 3. marca t. l. vzela iz miznice svojega bivšega gospodarja Valentina Kunta na Hlovičedmarcu z 2000 dinarji. V sled pomanjkanja dokazov jo je sodišče opustilo. Na predsednikovo vprašanje, ali zahteva odškodnino za zapor, je takoj priklimala, naj ji plača odškodnino Kunt. Ko pa ji je predsednik polajnil, da ima pravico zahtevati odškodnino le od države, se je temu odpovedala z vzkliki: »Oh, kaj mi more dati država!«

— Sraka. Marija Gros, rojena Brvc iz Kamne gorice, omožena posestnikova žena, radi tatvine že predkaznovana, je leta 1921 vzela gostilničarju Ivanu Trohi iz za znanega okna škaflo z razno zlatino in srebrnino, kakor uro, uhane, veržico, obesek, broško itd. ter te reči deloma razdelila, deloma prodala. Obsojena je bila na šest mesecev ječe.

Samomor Francoza na Bledu

Trgovca in importera francoskih parfumov g. Emil Malhappe, ki je stalno bival v Ljubljani in je imel tu na Bledu svoj avto v avtogaraji nekakega hotela, je prisel pred tremi dnevi na Bled ter se prvo noč nastanil v nekem hotelu blizu Zdraviliškega doma. Drugi dan se je že precej zgodaj odpeljal na Otok ter je tam ostal skoraj dva dni sam, stanujoč v starem župnišču. Ves čas je pisal in urejeval razne spise. Končno jih je uredil in zavi v ovoj, ki ga je zapeljal ter naslovil na francoski konzulat v Ljubljani. Napisal je tudi kratko pismo na tukajšnje orožniško postajo, v katerem naznaja, da je šel prostovoljno v smrt, ker mu ni nič za življenje in da orožništvo ni treba poizvedovati po nadaljnjih razlogih. Včeraj okoli 17.30 popoldne je g. E. Malhappe zapustil staro župnišče ter dčlil k znamenju Matere božje, ki stoji tik ob bregu. Tu je vzel samokres ter si pognal kroglo v desno senco, ki je šla skozi levo. Pri njem so našli samo 13 Din in aktino torbico. Prenesli so ga nato po zdravniškem ogledu v blejsko mrtvašnico.

OSKAR H.

Razpad carstva

Roman zadnjega avstrijskega cesarja.

Nadvojvodinja je v pravem presenečenju napravila kretnjo nepotrpljenja, nakar je grof umolknil. Nato pa je razmišljala in počasi pripomnila: »Nisem še nikdar razmišljala o kakšni ženitvi. Nisem hotela svoje dete zgubiti na kako tujo žensko. Ako se poroče sinovi, so matere na njih izgubile svoj delež, ker pride njih najboljši del na ženo. Pa že mora biti tako, zakaj nobena žena ni srečna, ako soprog uvažeje bolj mater nego njo. Žena ga mora odtujiti materi. Med materjo in ženo je vedno tiha, toda ogorčena borba. Sreča v zakonu klije iz zmagaje žene. Ali se naj že sedaj zadovoljim s hladnim ostankom sinove ljubezni? Ali mi morate v tem oziru svetovati, Wolkenstein?«

»To je naravni življenjski razvoj, cesarska visokost. Mati, ki se v spoznanju ženinih pravic umakne pred njo, ostane vedno dober angel varuh za ženo!«

»Usoda ženska!« je otožno pripomnila nadvojvodinja.

»Nikdar ne sme ženska živeti zase, vsikdar mora žrtvovati najboljšo, kar ima, dušo in telo soprogu, svoji deci in mora iskati svojo srečo v sreči teh. Wolkenstein, žalostno je, biti ženska.«

»Stvarnik je položil možovo srečo v žensko roko. V roko matere, ljubice, soproge. Ženska zve-

sto varuje zatočišče sreče, zato nikdar ne more biti brez sreče.«

S finim smehljajem je pripomnila nadvojvodinja: »Lahko bi me izpreobrnil s svojim naziranjem, grof. Čustvo vam daje prav, toda srce se upira, da bi izgubilo svoj skromen delež ob ljubezni.«

Zavladal je molk. Dve duši sta se vtopili v razmišljanje na preteklost. Morje življenjske boli je valovalo v dušah dveh bitij, katerih bogastvo je bilo samozatajevanje in samoodpoved. Kakor v težkem snu je vzdihnila nadvojvodinja: »Izgubiti bom morala zadnjo vsebino življenja, skrb za svoje dete. Prepustiti bo je treba drugim ljudem.«

S pridruženim glasom je hripavo pripomnil grof: »To je najzadnje. Jaz sem že zdavnaj izgubil najzadnje. Moje življenje je brez vsebine. Samo za druge še lahko živim, za sebe nič več.«

Pogledi so se križali, v vsakem je bil izrazen očitek, da sta zamudila vročo življenjsko dopolnitev. Knežinja se je prva otresla spon tega trenutka in vprašala:

»Ali ste tudi o tem razmišljali, katera princeznja bi prihajala v poštev kot soproga mojega sina?«

Wolkenstein je zamikal. »Ne bo pač težko najti primerne neveste. Princeznja pa mora biti lepa, pametna in odločna. Ako bi bila visoke mogočne rodbine, katere ugled dviga njen pomen, bi bil s tem cilj ženitve še bolj dosežen.«

»Ne, ne, iz mogočne rodbine,« je odklanjala nadvojvodinja. »Ne sme imeti opore izven svojega zakona. Mora biti, mora postati popolnoma njegova soproga, moja hčerka. Mora se z nami takorekoč duševno združiti.«

Grof je bil v dvomih. »Zveza s kako vladajočo rodbino, cesarska visokost, bi bila koristna. Že zaradi soproge gospoda prestolonaslednika. Ne mislim ničesar svetovati, marveč amo svoje nazore izraziti. Princeznja Margareta danska, hčerka princa Waldemara, 19 letna, lepa, pametna bi prihajala tu pač v poštev. Katoliška princeznja ne najde žetina na protestantskem severu, in vendar bi bila vredna kroge največjega kraljevstva. V sorodstvu z angleško-rusko in grško vladarsko rodbino bi princeznja Margareta zopet tesneje vzpostavila nekoliko razbijane odnose s temi državami. Mnenja sem, da bi ta ženitev nudila vse željene koristi.«

Nadvojvodinja je zmajala z glavo. Politični oziri ne smejo odločevati. Srčna nagnjena naj samo zaključijo to zvezo. In kaj, ako nadvojvodi ne uga-ja ta princeznja?«

»Njegova cesarska visokost ima smisel za žensko lepoto in nežnost. Princeznja Margareta mora očarati vsakogar.«

Grof se je moral v svoji notranjosti smejati o materni domišljivosti, ki ji niti ne prihaja na misel, da bi mogel nadvojvoda biti morda zoprni svoji bodoči nevesti.

Otožno je pripomnila nadvojvodinja: »Čar, ki obvladuje čustva, ne ustvarja sreče, ako srčne vrline ne vežejo človeka.«

»Prepričan sem, da se v tem slučaju najdet nadvojvodinja in princeznja.«

»Moram se šele na to misel privaditi, grof. Ta misel me še preveč razburja. Hvaležno priznavam

vašo skrb za svojega sina, vendar ima vaš predlog tako dalekosežne posledice, da se moram v polnem obsegu šele vglobiti vanj.«

Grof je spoznal željo nadvojvodinje, da bi dalje ne razpravljaj o tej temi. Okrenil je razgovor na druge stvari in se kratko nato poslovil.

Kljub temu, da je nadvojvodinja sprva odklanjala vsak ženitovanski načrt, vendar ni opuščala enkrat sprožene misli. Vedno in vedno se je vračala na to misel in se polagoma ž njo sprijaznila. Prišla je sama do prepričanja, da bi bila ženitev njenega sina zanj v marsikaterem oziru koristna in bi njegovo življenje usmerila na druga pota. Samo nevesta, ki jo je predlagal grof, ji ni ugajala. Princeznja Margareta danska, ki jo je nekoč videla na Dunaju, je bila sicer lepa, pametna in odločna dekle, pa tudi ženska, ki bi se radevoljno ne podrejala svoji tašči. Dasi je bila katoliško vzgojena, vendar se je navzela na protestantskem dvoru v verskem oziru nekaj svobodomiselnosti, ki je nasprotovala neomahljivi zvestobi nadvojvodinje do katoliške vere. Pri tem je igralo vlogo tudi sorodstvo z vladajočimi rodbinami, ki je nudilo princeznji močno oporo in zagotovljen položaj. Ta princeznja iz visoke rodbine bi najbrž ne bila posebno pnižna in bi najbrže tudi v možitvi ne zrla posebno sreče. Zato je nadvojvodinja premočila s svojim duševnim očesom vse nj znane hčerke po stanu enakovrednih rodbin, a je skoraj na vsaki našla nekaj, kar ji ni ugajalo. Zadovoljno je končno vzdihnila, ker je vendar le našla princeznjo, ki se ji je zdelo vredna, da postane soproga njenega sina.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 28. maja 1925.

KOMUNIZEM NA SREDNJIH SOLAH. Solne oblasti so prišle na sled tajnih komunističnih organizacijam po vseh srednješkolskih zavodih v Sloveniji. Organizacija sega tudi v nižje razrede, prepleta vse zavode in dobiva idejno moč in denarno podporo iz sklada ruske »Rdeče pomoči« v Dunaju. — Ker vse duševne in materialne niti komunizma med našo mladino vodijo v inozemstvo, je stvar resno in naravno, da je v takem slučaju vsaka sentimentalnost odveč.

— Nova določitev policijske ure v ljubljanski in mariborski oblasti. Velika župana ljubljanske in mariborske oblasti razglasiata uradno, da veljajo izza dne 27. maja t. l. glede policijske ure nastopajo določila: Kot policijska ura se določa: 1. V mestih Ljubljani in Mariboru: za gostilne 24. ura, za kavarne 1. ura. 2. V zdraviliščih Bledu, Rogasški Slatini in Dobrni: med sezono, to je od dne 1. junija do dne 30. septembra: za gostilne 24. ura, za kavarne 1. ura. Izven sezone, to je od dne 1. oktobra do dne 31. maja, veljajo za te kraje določila 3. 3. V krajih, kjer se sedeži sreskih poglavarjev: za gostilne 23. ura, za kavarne 24. ura. 4. Za vse druge kraje: a) poleti, to je od dne 1. aprila do dne 30. septembra: za gostilne in kavarne 23. ura; b) pozimi, to je od 1. oktobra do dne 31. marca: za gostilne 22. ura, za kavarne 23. ura. 5. Gostilne in kavarne se ne smejo odpirati poleti pred 5. uro, pozimi pa ne red 6. uro. 6. Točilnice (vinotoči, vstevši vinotoče pod vejo), ki ne spadajo v kategorijo rednih gostiln, zapirajo in odpirajo svoje obrate ob času, ki velja za druge trgovske lokale. — Za posamezne izjemne prilike dovoljujejo podaljšavo policijske ure policijska oblastva I. stopnje. — Železniške restavracije smejo biti odprte v krajih, kjer ni dovoljena kesanja policijske ure, čež policijsko uro do odhoda zadnjega železniškega vlaka pred polnočjo. — Na podstavi par. 54. obrtnega reda sme odrediti obrtno oblastvo za posamezne kraje, obrate ali prilike policijsko uro tudi bolj zgodaj, nego je določeno spredaj. Obrtni oblastvi v Ljubljani in Mariboru pa morata v takih primerih prej zaslišati pristojno državno policijsko oblastvo. — V gostilnah s pravico prenočevanja tujcev se smejo sprejemati potniki tudi po policijski uri. — Prestopki sprednjih določil se kaznujejo z globo do 1000 Din ali z zaporom do 14 dni.

— **Cestni predpisi.** Radi številnih ustenih in pisemnih pritožb s strani pešcev, ki uporabljajo pešpoti ob Dunajski in Dolenski cesti glede brezobzirnega kolesarenja po pešpotih navedenih cest, odreja policijsko ravnanje v Ljubljani za svoj okoliščini: 1. Levi banket Dunajske ceste v smeri iz Ljubljane, dalje proti Ježici, je rezerviran izključno za pešce. Uporaba tega banketa je kolesarjem in za ročne vozčke prepovedana. Uporaba desnega banketa v isti smeri se dovoljuje tudi kolesarjem in za ročne vozčke, vendar se morajo eni in drugi brezopogojno umikati pešcem. 2. Uporaba banketa Dolenske ceste se dovoljuje kolesarjem in ročnim vozčkom le od 2.4 km dalje proti Rudniku, eni in drugi se morajo pa brezopogojno umikati pešcem. Vožnja po tem banketu iz mesta do 2.4 km je prepovedana. 3. Vozniki z motornim kolesom v nobenem slučaju ne smejo uporabljati nobenega banketa Dunajske ceste, kakor tudi ne banketa Dolenske ceste. Ta odredba stopi takoj v veljavo. Prestopki se bodo kaznovali. Nadalje se kolesarji, vozniki in šoferji opozarjajo na določbe cestno-policijskega reda za Ljubljano, na te-le predpise: 1.) da je nagla vožnja šoferja po citirani avtomobilski garedbi strogo kaznjiva; 2.) da morajo vsa vozila od mraka do zore biti opremljena s predpisano prižgano lučjo; 3.) da morajo kolesarji, vozniki in šoferji voditi svoja vozila vedno po levi strani ceste, prehitovati pa vedno na desni strani; 4.) da se vsi vozniki morajo na dano znamenje varnostnega organa takoj ustaviti in se odredbam slednjega brezopogojno pokoriti. — **Policijska direkcija v Ljubljani.**

— **O cvetličnih dnevi in javnih zbirkah.** Pred kratkim smo grajali razvado, ki se je razpasla zlasti v Ljubljani, da priredijo razna društva skoraj vsako nedeljo in cvetlične dneve. Ne glede na to, da ni nobene kontrole, kako se porabi nabrani denar, priredijo take zbirke čisto organizirane, ki nimajo prav nobene pravice, da jih podpira široka javnost, ker služijo zgolj zabavi in nimajo prav nobenih kulturnih, ne narodnih, še manj pa človekoljubnih ciljev. Takim organizacijam in v bodoče energično zabraniti, da bi izrabljale dorežljivost dobrodušnega in potrpežljivega našega občinstva. Kdor se hoče zabavati, naj to stori na svojo, ne pa na tuj račun. Pa tudi oblasti bi morale na te javne zbirke bolj paziti, kakor doslej. Cvetličnih dnevov se je v zadnjih letih priredilo toliko, da moramo domnevati, da se je večina teh vršila brez občestnega dovoljenja. Ne moremo si namreč misliti, da bi bile oblasti v dandanašnjih težkih časih tako brez prevdarske dovoljevale tako sistematično izžemanje občinstva v čisto naravnost sumljive in dvomljive svrhe. In če niso teh zbirke dovolile, čemu niso nastopile proti njim? Zato bi našim oblastem priporočali, naj bi si v tem oziru vzele za vzgled energičen nastop dunajskega mestnega magistrata, ki je z določno gesto, ne da bi se bal zamere, prepovedal vse javne zbirke, ki ne služijo v resnici človekoljubnim, dobrodelnim in drugim plemenitim namenom. Javne zbirke, predvsem pa cvetlični dnevi naj bodo redki in pod oblastno kontrolo, zlasti pa mora oblast zahtevati, da prireditelji predložijo točne račune, koliko se je denarja nabralo in v katero svrhu se je ta denar porabil. Predvsem pa mora prenehati razvada, da se ti vsak dan pojavlja v naši kak neznanec,

ki ti pomoli pod nos poilo s podpisom ponajveč čisto neznane osebe ter zahteva milodare in podpore za društva v Zaluzju ali Zamiaki, o katerih eksistenci ne ve živ krst. Nadejamo se, da bodo naše oblasti končno vendarle zajezile sistematično zlorabljanje javne darežljivosti, ki je postalo predvsem v Ljubljani že prava nadloga in nadlega!

— **Napredovanja in vpokojitve v naši vojski.** Napredovali so za pehotne podporo-vojnike enoletni prostovolci - naredniki: Ernest Migler, Ciril Nemec, Peter Božič, Anton Ječ, Alojzij Fink, Fran Kapar, Josip Pohar in Josip Znidaršič, v konjenici: Jože Šober in Lenard Taus, v inženjerski stroki: Fran Punčuh, Viktor Sen in Vladimir Juvanc, v sanitetnih stroki: Srečko Deperer. — Vpokojeni so: bivša pehotna kapitana avstro - ogrske vojske Franjo Taš in Julij Kramer, dalje bivša pehotna poročnika Matija Sol in Anton Širka, nadintendant Vilko Begič in računski nadoficijal Dragotin Vanzer.

— **Iz državne službe.** Premješčen je od davčnega urada v Blatu (Dalmacija) k davčnemu uradu v Mursko Soboto davčni oficijal Stefan Kramar; iz Caviata je premješčen k davčnemu uradu v Mursko Soboto davčni asistent Rudolf Lotrič. — Vpokojeni je računski revident pri delegaciji ministrstva financ v Ljubljani Vladimir Biček.

— **Iz carinske službe.** Od glavne direkcije carin je premješčen na lastno prošnjo k glavni carinarnici v Cakovce carinik Janko Srimšek; iz Ljubljane je premješčen k carinarnici na Jezerskem carinik Dragotin Štipanovič.

— **Prepovedani listi.** Notranje ministristvo je prepovedalo uvažati in širiti v naši državi te-le liste: »Temesvarer Tagblatt«, »Schwabische Volkspresse«, in »Temesvarer Hiraple«, izhajajoče v Temesvaru ter »Hanfelder Zeitung« in »Hanfelder Volksblatt«, izhajajoča v Džombolu in »Deutsche Welt«, izhajajoča v Berlinu, ker pišejo proti interesom Jugoslavije.

— **Vzorci novega kovanega ednarja so že prispeli v finančno ministristvo.** Najprej bodo izdelani novi 2-dinarski novčiči, potem pa dinarski in polinarski. Koncem junija bo ta kovani denar izdelan, nakar se prepelje Beograd, kjer pride takoj v promet. Odgovarjajoči papirnati denar bo vzet iz prometa. Naš kovani denar se izdeluje v francoskih in belgijskih državah delavnicah.

— **Wilsonova vdova poseti tudi Jugoslavijo.** Po poročilih iz Amerike, je te dni odpotovala vdova pokojnega velikega predsednika Ameriških združenih držav iz New Yorka v Evropo. Odpravila se je na krovu parnika »Majestic«. Gospa Wilsonova namerava prepotovati večino evropskih držav, predvsem namerava posetiti Francijo, Italijo, Jugoslavijo, Češkoslovaško in Poljsko. Ako res poseti tudi Jugoslavijo, je naša dolžnost, da čim najiskrenejše sprejemo vdovo velikega prijatelja in zaščitnika Jugoslovenov, zlasti pa Slovencev. Brez Wilsona bi bili Slovenci najbrže še danes robje Avstrije ali pa Italije!

— **Smrtna kosa.** V Sturijah pri Ajdovščini je 27. t. m. po dolgem trpljenju umrl g. Ivan Šapla, posestnik, kotelnar in bivši župan v 69. letu svojega življenja. Pokojnik je bil ugledna oseba v svoji občini, ki je užival spoštovanje in zaupanje vseh svojih občanov. Dolga leta je bil župan in si je kot tak pridobil velike zasluge za svojo rodno občino. Bil je navdušen narodnjak naprednega mišljenja, ki je imel vsikdar odprte roke za vsako narodno stvar in prireditev. Njegova gostilna je slovela kot ena najboljših na vsem Vipavskem. Pokojnik zapušta soprogo Antonijo, sina Vladimira in hčerko Pijo. Pokopljejo ga na domačem pokopališču. Bodi mu ohranjen blag spomin, njegovi cenjeni rodniški naše sožalje. — Včeraj je v Krakovski ulici št. 11 umrla g. Iva Stanovica, roj. Justin, soproga upokojenega železniškega poduradnika g. Frana Stanovica. Pokojnica je bila vrta slovenska žena, ki je vzgojila vso svojo dečo v krepkem narodnem duhu. Vsi, ki so jo poznali, so jo spoštovali in cenili. Pogreb bo v petek ob 16. Bodi blagi pokojnici ohranjen prijazen spomin!

— **Iz trgovskih krogov nam pišejo:** Ponovno se dogaja, da pošiljajo gotove dunajske trdke v Jugoslavijo svoje zastopnike, ki nadlegujejo privatne stranke s prodajo raznega blaga, pri čemer pa so kupci navadno le oškodovani, ker kupujejo nič ali pa zelo malo vredno blago kar na slepo, katerega preje sploh niso videli, ommamljeni le po navideznem nizkih cenah. Med drugimi krošnjari zadnjih 14 dni po Ljubljani nek g. Rudolf Josip Girsček, stanujoč v hotelu Union, kateri se izdaja za zastopnika trdke Emil Wolfer & Ko., Wien IX., Lichtensteinstasse 41, ter prodaja privatnikom vsakovrstno perilo, čeprav ne plačuje od tega posla niti on, niti trdka nobenega davka in je s tem oškodovana država, še bolj pa trgovci domačini, ki morajo nositi ogromna davčna bremena, zaslizek jim pa odjeda izozemec. Zelo umestno bi bilo, da se vendar enkrat že zgane obrtna oblast ter nastopi najodločnejše proti takemu krošnjarstvu, da zaščiti domačine. Zlasti bi pa naj davčna oblast malo potipala take privravnice (saj domačine ima v točni evidenci), posebno pa bi bili hvaležni policiji, ako bo strogo kontrolirala delovanje takih tujerodcev, ki se izdajajo za zastopnike in potnike raznih inozemskih trdk, čeprav dobesedno krošnjarijo in nadlegujejo privatnike s raznim ničvrednim blagom. Morda bi bilo tudi zanimivo vedeti, kakim potom pride tako naročeno blago v državo in ako pride carina na svoj račun?

— **Učiteljska stalnost.** Ministristvo prosvete je odločilo, da morajo vsi oni učitelji, ki jim je sedaj priznana stalnost, v najkrajšem času predložiti ministristvu

prošnjo za prevedbo v višjo skupno in višjo stopnjo osnovne plače. Pri oddelku za osnovne šole je imenovana posebna komisija, ki prevzame pesi prevedbe.

— **General Vrangetl v Splitu.** General Vrangetl, bivši vrhovni poveljnik protiboljševske armade v južni Rusiji, je prispel v Split ter posetil ondotnega velikega župana.

— **Iz Rogaske Slatine.** Pišejo nam: L. 1919. je minilo sto let, od kar je bil zajet naš najstarejši »Tempel« v isti obliki, kakor ga vidimo danes. Obdan z istrskim mramorjem ima nad seboj streho, ki jo nosijo jonični stebri. Koliko sto, mogoče tisoč let je že preteklo, od kar napaja ta vrelce toline na žolodcu, črevesu, jetrih in ledvicah itd. Kot najstarejši poročilo nam je zgodovina ohranila to, da je leta 1640. bival tukaj kraj Zrinjski, ki je bohehal na jetrih. Pil ravno iz tega vrelca, ki pa je bil takrat zelo primitiven. Skozi vodilo vrbo je vrela mineralna voda iz skale. In isti vrelce napaja vsako leto tisočere, ki hodijo semkaj iskat si zdravja. Leta 1886. so zajeli drugi, zopet močnejši vrelce »Styria«, ki je oddaljen od vrelca »Tempel« le par korakov. Leta 1908. pa je za Rogaske Slatino najbolj pomembno, kakaj takrat so se pri vrelcih izvršila velikanska mojstrska dela, kojih končni rezultati obstoja v tem, da so našli novi, po svoji solni koncentraciji najjačji vrelce »Donat«. Pri tej priliki so se uredili vrelci tako, da odvajajo po posebnih ceveh preoblikno prosto ogljikovo kislino, ki je bila na kvar marsikateri bolezn. Napadno mnenje marsikaterga je, da je voda z veliko količino ogljikove kisline deluje blazodejno na razne bolezni. Vse mineralne vode z močno ogljikovo kislino napajo žolodcu in črevo, vsled česar potiskajo prepono navzgor. Posledica tega pa je oteženo dihanje in pritisk na srce. Zato se je v prejšnjih časih čisto dogodilo, da se je onesvestil kak pacient s srčno pogrško, ki se je navzli take z ogljikovo kislino prenasitene vode. Istotako je tudi pri žolodčnih čirih in zarastlinah, kjer lahko povzroča monča ogljikova kislina zbog svojega plina fatalne posledice. Iz tega je razvidno, da je ogljikova kislina le v toliko koristna, da ohrani vodo v steklenicah za daljšo dobo svežo. Glavni zdravilni faktorji so soli, ki se nahajajo v mineralnih vrelcih v Rogaski Slatini in ki po svoji koncentraciji nadkrijujejo celo vrelce v Karlovi Varhi. — »Beogradske Dneve« je znova preurejen. Z junijem se otvori v tej krasni zgradbi penzionat, ki ga bo vodil gosp. Hlavič. Pred poslopjem se ureja park. — Po zadnjem dežju se je vreme ustalilo, postalo je prijetno toplo. Tujci prihajajo in po kopališčih je že mnogo posla. — Nekateri listi in tudi del občinstva na Hrvaškem in v Srbiji poznajo še vedno »Rochitsch Sauerbrunn« in v listu »Morgen« čitamo oglas za turiste z naznanjem, da vozijo avtomobili iz Zagreba (zakaj ne iz »Agrama«?) tudi v »Rochitsch Sauerbrunn«? Zadnji čas, da izgine ta grda nemška označba za našo slovensko Rogaske Slatino!

— **Prosiava 40. pešpolka »Triglavske«.** Kakor običajno vsako leto, tako je tudi letos proslavil triglavske pešpolk 28. maj kot šesto obletnico dne, ko je slovenski planinski polk (sedanji 40.) zrušil odpor sovražnika pri vasi Kotle povodom koroške ofenzive leta 1919. Dopoldne se je vršila na dvorišču vojašnice krajja Petra služba božja, ki jo je opravil prota Dimitrije Janković, nato pa je bila vojaška parada polka, ki je defilirala ob zvokih godbe dravske divizije mimo generala živkovica. — Proslavi so prisostvovali veliki župan g. Vilko Bačić, mestna gerenta g. dr. Puc in g. Likozar, češkoslovaški generalni konzul dr. Beneš, zastopniki in predstavniki raznih oblasti, korporacij in društev ter narodne dame. Po defiliranju vojaštva se je vršilo rezanje kolača, poleg tega pa so bili vsi vabljeni pogosteni. — Popoldne je v vojašnici vojaška zabava. — **Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani opozarja člane,** da se vrši v petek dne 29. t. m. ob 8. zvečer v restavraciji »Zvezda« mesečno zborovanje o vseh važnih stanovitih zadevah. Odbor priča kuje polnoštevilno udeležbo.

— **Slov. zdrav. društvo v Ljubljani opozarja nujno,** da si vsi udeleženci skupščine zdrav. društev v Rogaski Slatini natančno prečitajo oglašje, objavljene v časnikih od 27. in 28. tega meseca, posebno z ozirom na točko voznih olajšav. Slovensko zdrav. društvo hode razdelilo članske izkaznice svojim članom v Rogaski Slatini.

— **Radi velikega navala pri kolodvor- skih blaginah pred prazniki** priporočamo potujočemu občinstvu, da si nabavi vozne listke v naprej pri »Tourist-Office«, palača Ljubljanske kreditne banke. Istotam se tudi dobe karte za vožnjo po Jadranskem morju. 1077n

— **Oriuna Sv. Peter - Vodmat pozivlja** za danes 28. maja ob pol 8. zvečer na sestanek, ki se vrši v sv. Petra vojašnici. vse one, ki se udeležijo kongresa v Beogradu. 1076n

— **Pogreša se od 28. t. m. leta 1902** rojeni Alojzij Komar, stanujoč v Krakovski ulici v Ljubljani. Sumi se, da se je Komar ponesrečil. Ni izključeno, da je pogrešani identičen z utoplencem, ki so ga dne 24. t. m. opazili otroci v Malem grabnu, katerega pa je narastla voda odnesla naprej.

— **Pravila prosvetnih društev potrjuje prosvetno ministristvo.** Notranje ministristvo je odpisalo vsem oblastnim velikim županom in ostalim upravnim oblastim navodila glede potrjevanja pravil prosvetnih društev. Oblasti ne morejo popreje potrditi pravil posamnih prosvetnih, kulturnih in javno humanitarnih društev, dokler teh pravil ne pregleda in odobri prosvetno ministristvo, ki vodi kontrolo nad temi društvi.

— **Nova dnevnik v Zagrebu.** Zagrebški »Riječ« je pred dnevi javila, da pričetna v Zagrebu izhajati dva dnevnika v latinici in bosta vsebinsko odgovarjala beogradske »Samoupravne« in »beogradske« »Politike«. Narodnoračunalna stranka v resnici prične izdajati prihodnji mesec glavni strankni organ »Samoupravo« v latinici v Zagrebu. Glede »Politike«, ki naj bi tudi izhajala v Zagrebu, pa zatrjuje stalni zagrebški dopisnik tega lista B. Prodanič, da je ta vest neotročna.

— **Vremenska napoved.** Vremenske opazovalnice napovedujejo za petek: precej jasno, suho in malo toplejše vreme. —

— **Hrastnik.** V nedeljo dne 31. maja t. l. ob 5. uri popoldne se vrši v dvorani Narodnega doma veseliga Charlejeva teta, ki jo priredi Udruženje vojnih invalidov, vdov in sirot, podružnica v Ljubljani. Po igri prosta zabava in ples. Ker je čisti dobiček namenjen podpornemu fondu vojnih žrtv, prosimo obilne udeležbe. Pridite vsi, ki ste željni zabave in lepe prireditve. Pomagajte onim, ki so po nedolžnem postali nesrečni! 1074n

— **Iz raznih krajev države.** V Beogradu je v Donavi utonil 15letni vajenec Miroslav Mišić. Deček se je kopal navzile temu, da so mu ljudje odsvetovali. Poleg tega tudi ni znal plavati in je žalostno utonil. — V Beogradu se je pričel proces proti novinarju Moši Pijadeju, mizarju Kostu Čipčiču, njegovi ženi Lidi, opankarju Mihajlu Životiću, drogeristu

Djoki Pašiću in delavcu Iliji Vukoviću, ki so radi komunistične propagande obtoženi po čl. 1. zakona za zaščito države.

— **Zagonejni umor v Voganju.** Pred dnevi smo poročali o zagonetnem umoru v Voganju, kjer so našli na polju umorjenega nekoga moškega. Na beogradske policije je sedaj priljavil poštni uradnik Paja Jovanović, da je umorjeni njegov 35-letni svak Uroš Petković, trafikant iz Beograda. Pokojni je odšel pred dnevi v Palanko, kjer je pri sorodnikih dvignil 30.000 Din. Verjetno je, da je postal žrtve zločinca.

— **Najnovejša bluze, birmanske in druge obleke** priporoča Krištofič-Bučar. 80-L

NOGAVICE KOLUČ

so najboljša in najcenejša kajti trpežnost enega para nogavic z žigom in znakom (rečco, modro ali zlato)

„kluč“

je ista kot trpežnost štirih drugih parov. 80-L

Rogate in manifestite se!

Iz Ljubliane.

— **Prosiava 40. pešpolka »Triglavske«.** Kakor običajno vsako leto, tako je tudi letos proslavil triglavske pešpolk 28. maj kot šesto obletnico dne, ko je slovenski planinski polk (sedanji 40.) zrušil odpor sovražnika pri vasi Kotle povodom koroške ofenzive leta 1919. Dopoldne se je vršila na dvorišču vojašnice krajja Petra služba božja, ki jo je opravil prota Dimitrije Janković, nato pa je bila vojaška parada polka, ki je defilirala ob zvokih godbe dravske divizije mimo generala živkovica. — Proslavi so prisostvovali veliki župan g. Vilko Bačić, mestna gerenta g. dr. Puc in g. Likozar, češkoslovaški generalni konzul dr. Beneš, zastopniki in predstavniki raznih oblasti, korporacij in društev ter narodne dame. Po defiliranju vojaštva se je vršilo rezanje kolača, poleg tega pa so bili vsi vabljeni pogosteni. — Popoldne je v vojašnici vojaška zabava. — **Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani opozarja člane,** da se vrši v petek dne 29. t. m. ob 8. zvečer v restavraciji »Zvezda« mesečno zborovanje o vseh važnih stanovitih zadevah. Odbor priča kuje polnoštevilno udeležbo.

— **Slov. zdrav. društvo v Ljubljani opozarja nujno,** da si vsi udeleženci skupščine zdrav. društev v Rogaski Slatini natančno prečitajo oglašje, objavljene v časnikih od 27. in 28. tega meseca, posebno z ozirom na točko voznih olajšav. Slovensko zdrav. društvo hode razdelilo članske izkaznice svojim članom v Rogaski Slatini.

— **Radi velikega navala pri kolodvor- skih blaginah pred prazniki** priporočamo potujočemu občinstvu, da si nabavi vozne listke v naprej pri »Tourist-Office«, palača Ljubljanske kreditne banke. Istotam se tudi dobe karte za vožnjo po Jadranskem morju. 1077n

— **Oriuna Sv. Peter - Vodmat pozivlja** za danes 28. maja ob pol 8. zvečer na sestanek, ki se vrši v sv. Petra vojašnici. vse one, ki se udeležijo kongresa v Beogradu. 1076n

— **Pogreša se od 28. t. m. leta 1902** rojeni Alojzij Komar, stanujoč v Krakovski ulici v Ljubljani. Sumi se, da se je Komar ponesrečil. Ni izključeno, da je pogrešani identičen z utoplencem, ki so ga dne 24. t. m. opazili otroci v Malem grabnu, katerega pa je narastla voda odnesla naprej.

Iz Celja.

— **Zborovanje njemnikov se je vršilo** v nedeljo v Celju. Bila so na zborovanju zastopana vsa društva stanovanjskih najemnikov v Sloveniji. Razpravljalo se je o stanovanjskih razmerah v Sloveniji in so bil sprejete razne resolucije, v katerih se je zavzelo principijelno stališče napram novemu stanovanjskemu zakonu. Sklenilo se je tudi poglabiti medsebojne stike in eventualno organizirati vsa društva stanovanjskih najemnikov v smislu nove upravne razdelitve Slovenije.

— **Francosko predavanje.** V ponedeljek zvečer je predaval v državni trgovski šoli v Celju g. Rene Martel, lektor francoskega jezika na ljubljanski univerzi, o romantični v francoski literaturi in umetnosti. Predavatelj je v zanimivih in temeljito zasnovanih izjavah podal točen pregled francoske romantične književnosti in skulpture ter sliko o kulturnih in družabnih prilikah romantične dobe. To snov je poznal iz dovršenimi projekcijskimi slikami. Predavanje je bilo dobro obiskano.

— **Mladinski koncert,** ki bi se imel vršiti v nedeljo, je moral biti radi premale udeležbe odpovedan. Komentar nepotreben!!

— **O justiciranem morilcu Podlesku** poročamo še naknadno, da je bil dne 17. oktobra 1924 izpuščen iz zagrebških zaporov, kjer je odsedel kazni radi neke tatvine in da je po orožniški ugotovitvi še isti dan izvršil roparski umor na Ani Klakočar v Vojskem, katerega je plačal s svojimi žiljenjem.

— **V vladu se je ustreli v sredo** jutraj med postajama Hrastnik in Trbovlje neki neznan možki. V Trbovlje je odpotovala komisija iz Celja, da ugotovi identiteto samomorilca.

— **Vojaška godba** je priredila v sredo 27. t. m. koncert v mestnem vrtu, h kateremu se je zbralo mnogo občinstva.

— **Odhod celjskih Orjunašev v Beograd.** Celjski udeležniki se odpeljejo na kongres Orjuna v Beograd v soboto ob 11.30 dopoldne. Vožnja je polovična in stanje tja in nazaj 190 Din 50 para. Udeležencem se je strogo ravnati po odredbah transportnih poveljnikov.

— **Protituberkulozni dispanzer v Celju.** Uradne ure v petek 29. t. m. vsled raznih vir odpadejo. Prihodnje uradne ure so v torek 2. junija.

— **Znani književnik g. P. Petrovič** se mudi v Celju. V torek zvečer je prisostvoval tudi operi »Traviata« v mestnem gledališču. Kakor čujemo, se vprizorijo dne 16. junija v mestnem gledališču pod njegovim osebnim vodstvom njegove enodejane: »U naviljčima«, »Rode in »Čizme«. V posamnih vlogah bodo nastopili v glavnem isti zagrebški igralci, ki so igrali v »Čvoru«. Pred predstavo bo imel avtor kratko predavanje o svojih delih.

— **Mestno gledališče.** V torek zvečer se je v našem gledališču vprizorila opera »Traviata«. Gostovali so člani mariborske opere. Predstava se je vprizorila dobro in je Celjane, ki so imeli privraket priliko v mestnem gledališču slišati opero, v znatni meri zadovoljilo. Gledališče je bilo razprodano.

— **Zaklalo se je v mestni klavnicji** od 18. do 24. maja: 2 konja, 1 bik, 17 volov, 16 krav, 5 telic, 21 telet, 28 svinj. Uvozilo se je 970 kg govedine, 1399 kg teletine in 288 kg svinjine.

Iz Maribora.

— **Potovanje po Siamu.** V torek zvečer je bil na »Ljudski univerzi« zadnji predavalni večer v tej sezoni. Predaval je inž. Ferdo Lupša o eksotičnih krajih Siamu, ki so nam v splošnem nepoznani. Inž. Lupša je bil leta 1904 po nalogu dunajske geografske družbe v studijske svrhe odposlan v Siam. Njegova misija, ki mi samo uspeša v znanstvenem oziru, mu je donesla tudi visoke časti v državi, ki je v ostalem visoki kulturni stopnji. Inž. Lupša je bil imenovan za univerzitetnega profesorja in za vladnega svetnika v Siamu. Vsled vstopa Siamu v svetovno vojno proti centralnim državam, se je moral g. Lupša vrniti v domovino. Predavatelj je v torek pridelil v »Ljudski univerzi« obširno zanimivo poljudno-znanstveno predavanje, izpopolnjeno s predavanjem skiptičnih slik. Dvorana je bila popolnoma zasedena in navzoči so z veliko pozornostjo sledili interesantnim izvajanjem g. predavatelja. Predavatelj je vodil slušatelje po lepih mestih, zidanih v svojevrstnem slogu, pokazal je krasne palače in templje, z nenavadno fantazijo je opisal cvetoče siamske pokrajine, bujno floro in pestro fauno, pokazal vzorno urejeno kanalizacijo s številnimi kanali, ki kakor Nil v Egiptu napajajo siamska tla, dalje je orisal običaje in življenje Siamcev itd. — Skratka: predavatelj je slušatelje naravnost-fasciniral in dolgotrajen aplavz na koncu je bil priča zahvale navzočih za lepo predavanje.

— **Smrtna kosa.** V torek 26. t. m. je po dolgi mučni bolezni umrl g. Alojzij Vognrnek, tiskar v Cirovihi tiskarni. Pokojni je bil star 21 let. N. v. m. p!

— **»Volksstimme« pred sodiščem.** Včeraj se je imel pred sodiščem zagovarjati odgovorni urednik »Volksstimme«, Viktor Eržen, ker je državno pravdnistvo dvignilo proti njemu radi tiskovnih deliktov 9 obtožb. Eržen je bil v 8 slučajih oproščen v 1 pa obsojen na 200 Din denarne globe.

— **Društvo stanovanjskih najemnikov za Maribor in bližnjo okolico** sklicuje za petek dne 29. maja 1925 javen shod v Götzovi dvorani ob pol 8. uri zvečer. Ker bodo na dnevnem redu razna važna vprašanja, kakor novi stanovanjski zakon in drugo, se pozivajo vsi najemniki in podnajemniki, kakor tudi mali obrtniki in trgovci, da se tega shoda sigurno udeležijo. 1078

Sokol

— **Sokolsko društvo Ljubljana II.** priredi v nedeljo 31. t. m. dvodnevni izlet narščajja, in sicer prvi dan iz Kamnika na Veliko planino, drugi dan čez Dol v Kamniško Bistrico. Odhod v nedeljo jutraj z vlakom proti Kamniku! 1079n

— **Sokol I.** vabi vse brate, ki bi bili pripravljeni sodelovati pri javni telovadbi na Taboru dne 11. junija kot reditelti ali pa drugod, da se zanesljivo udeležijo širšega sestanka v društvenih prostorih na Taboru v petek dne 29. maja ob pol 8. zvečer. — Odbor. 1073n

Sport

— **AC. Venezia : Ilirija.** O Binkoštih. Tgra Ilirija dve nogometni tekmi z AC. Venezia, vodilnim klubom v Benečiji. Pričetek tekme v nedeljo in ponedeljek ob 17.30. oba dni predtekme. Predprijadja tribunskih sedežev pri trdkvi J. Gorec, Cene: ložni sedež na tribuni Din 20, tribunski sedež Din 15, stojišče Din 12, člani in dijaki Din 8, mladinske karte Din 5. 1072n

— **Avtomobilski klub kraljevine SHS,** sekcija Beograd, priredi dne 8. junija t. l. internacionalno avtomobilsko dirko Sarajevo - Beograd. Startali bodo avtomobili sledečih kategorij: I. Kategorija: dirkalni vozovi. II. Kategorija: športni vozovi. III. Kategorija: potniški vozovi. Dirka se vrši na jako interesantni progi Sarajevo-Vsavenica - Zvornik - Loznica - Šabac - Obrenovac - Beograd. Natančnejša navodila, pravila in vsa pojasnila za dirko se dobijo pri Avtomobilskem klubu, sekcija Ljubljana, palača Ljubljanske kreditne banke, kjer se spre

Gospodarstvo

Stanje Narodne banke

dne 22. maja 1925

Razlika v primeri
s stanjem 15. maja

Aktiva:	
Kovinska podloga	448.4
posojila	1.233.4
računa za odkupovanje	1.186.3
državni dolgov	2.966.3
zastavljenih za izdajanje	2.138.3
saldo raznih računov	582.1
Skupaj	8.921.1
Pasiva:	
Od glavnice izplačano	27.7
rezervni fond	6.2
novčnice v oktobru	5.763.8
državni račun	366.0
razmenjave	366.0
državne terjatve po raz-	35.9
menjavah	509.5
državne terjatve za za-	2.138.3
stavljenec domene	2.138.3
skupaj	8.921.1

Nemške reparacije naši državi

Do 14. decembra 1924 je poslala Nemčija Jugoslaviji na račun reparacij (toraj 1. 1921, 1922, 1923 in 1924), računano v zlatih markah:

Industrijskega materiala	15,079.429
barak, pohištva in orodja	13,169.095
rudarskega materiala	1,199.537
železniskega materiala	109,003.782
poljedelskega materiala	4,815.533
vojkega materiala	684.220
strovin	990.333
električnega materiala	8,805.159
litega železa in jekla	11,990.421

parnih strojev	1,891.854
tkalnih strojev	2,271.501
materiala za tramvaje in ka-	
nalizacijo	5,050.566
znanstvenega materiala	6,721.074
brodarskega materiala	1,709.593
materiala za rečni promet	155.601
barv	21.943
farmaceutskih izdelkov	34,787.000
raznega blaga	1,825.231
Skupaj zlatih mark	373,163.932

—g Popravek. V včerajšnjem poročilu o uradnih tečajih za junij se mora pravilno glasiti: 100 holandskih goldinarjev 2473 di-

narjev.

—g Izvoznica iz istrskih pristanišč. Iz poročila je šlo v aprilu v Trst 1927.67, v Pulo 852.49, na Reko 1042.90 hl, skupaj 4734 hl vina; iz Izole v Trst 426.37, v Grado 50, skupaj 476.87 hl; iz Pule 1337 hl, iz Rovinja v Trst 209.38 hl, v Brioni 219, v Pulo 6.90, skupaj 218.47 hl iz Muraja v Trst 134.66, v Grado 24.47, v Pulo 77.92, skupaj 144.05 hl. Vsega torej v aprilu 8.220.39 hl. Od 1. januarja do 30. aprila 1924 je šlo iz istrskih pristanišč 31.771.71 hl.

—g Zagrebški živinski sejum. Na včerajšnjem sejumu je bilo malo živine. Cene so se vedno dokaj labilne, pri goveji živini so nadle povprečno za 25 part. Prašiči je bilo nekaj domačih, večinoma nepitanih, dočim sremih ni bilo. Pač pa so pripeljali mnogo krme, ki se je pocenila za 50 para. Pradajalo se je kg žive teže: voli I. 10—11, II. 10.50—10, III. 6—8; bikli 9—10, krave I. 10.50—11, II. 8—9, III. 5—7; telice I. 10—11, II. 9—10; junci I. 10—11, II. 9—9.50; teleta 13—14. Prašiči, domači, 13.50—15, sremi zaklani 14—15, mladi do 1 leta 10 do 10.50, nad 1 leto 10.25—12. Konji, težki, 5000—7000, lahki 5000—6000, kmetski 6000 do 7000, vprežni lahki 4000—5000, srednji 4000—5500, za klanje 3—3.50 kg; žrebeta od 1 leta 1500—2000.

To in ono

Norvežani se ne boje za Amundsen

Na Norveškem ni opaziti vznemirjenja in bojzani glede Amundsenove ekspedicije. Razne pretirane vesti o uspehu in neuspehu poleta, ki so jih začeli širiti angleški, nemški, ameriški in drugi listi, so vplivale na norveško javnost samo v toliko, da se je radovednost stopnjevala. Uredništva glavnih norveških listov so v soboto oblegala množice radovednega občinstva do večera, ker listi v nedeljo ne izhajajo. Agentura »Luftseilasforening«, čije poročila so avtentična, in informativni urad ladje »Farm« sta sklenila pogodbo, da v nedeljo sploh je priobčita nikakih poročil, ker so bili vsi prepričani, da bo v ponedeljek jutraj znano, kaj je za Amundsenom. To se pa ni zgodilo in bo treba čakati še nekaj dni, predno bo znana usoda Amundsenove ekspedicije.

Urednik Preisland, intimni prijatelj Amundsen, je priobčil v »Aftenposten« obširni članek, v katerem izraža domnevo, da se Amundsen ne misli vrniti na Spitzbergo v kratkem času ali pa da se po tej poti sploh ne vrne. Pred 14 leti je došel Amundsen na južni tečaj s štirimi tovariši in dasi so morali računati z vsako minuto dragocenega časa, je ostal tam štiri dni, da prouči ta neznan del zemlje. Pred poletom na severni tečaj je jasno povedal, da se mu nazaj ne bo nič mudilo, ker si hoče temeljito ogledati skrajno točko zagoneznih polarnih krajev. Amundsen je izjavil, da hoče premeriti te kraje, da zaplapol norveška zastava na severnem tečaju tako, da ostane tam vedno. Ne smemo pozabiti, da je moral leteti do tečaja 9 do 15 ur. Po takem naporu letalcev je potreben daljši počitek. Tudi zemljepisne izmenjave zahtevajo mnogo časa in zato so bila vsa pričakovanja na nagli povratek neumestna. Mogoče je tudi, da se Amundsen

nalašč neče oglašiti, ker ve, s kakšno nestrojnostjo pričakuje ves svet njegovih prvih poročil. Važno je tudi, da je Amundsen nameraval preleteti polarni basen naravnost proti rtiču Kolumbia in da je računal še s tretjo možnostjo, namreč da pošlje eno letalo nazaj, sam pa poleti na svojo ladjo »Maud«, ki je ostala v ledenih plasteh Novosibirskih otokov. To naziranje potrjuje danski raziskovalec Peter Freuchen, Rasmussenov tovariš, pa tudi kapitan Sverdrup, major Isachsen in ustanovitelj norveške aviatike Sem-Johnson, ki je nore Amundsenova zrakoplovstva, so mnenja, da se za Amundseno ni treba bati.

O Amundsenovi ekspediciji na severni tečaj poročajo berlinski listi iz Oslo, da je F. Nansen v nasprotju z vsemi vzemirjačimi vestmi izjavil, da je bojazen neutemeljena. Nekaj dni zakasnitve je brez pomena. Tudi ravnateljstvo Dørlingovih tvornic, kjer sta bila oba aeroplana izdelana, izjavlja, da ni verjetno, da bi se bili obe letli pokvarili. Motorje so temeljito preizkusili, poleg tega so pa preskrbljeni z oljem tako, da jim nizka temperatura ne more škoditi. Tudi šef danske aviatike, preizkušeni polarni raziskovalec polkovnik Koch meni, da se za Amundsenovo usodo ni treba bati. Amundsen se je moral bržkone večkrat spustiti in zopet dvigniti ali pa napraviti večji krog, preden se je spustil na severni tečaj. Včasih je treba krožiti po zraku ves dan, preden najde letalec v gosti megli primeren kraj, kjer se lahko brez nevarnosti spusti.

Grozote potresa na Japonskem

Poročali smo te dni o novi potresni katastrofi na Japonskem, ki je predvsem prizadela mesto Toyooka, Kinosa ki in Tsujama. Še vedno prihajajo poročila, da se zemlja še ni umirila in da je še vedno čuti močne potresne sunke in to predvsem v Tokiju. Prebivalstvo kampira na prostem, ker se ne upa prebivati v hišah. Vse ulice

so prenapoljene. Vlada je za slučaj novega potresa izdala vsa potrebna navodila. Iz Tokija prihajajo sedaj drobna poročila o grozni potresni katastrofi. Mesta Toyooka Kinosa ki in Tsujama so skoraj izginila s površja zemlje. Ta tri mesta leže 100 kilometrov severno od Kobe. Mesti Kobe in Osaka od potresa nista bili prizadeti. Evropejci se pri katastrofi niso ponesrečili dasi so angleške kolonije v zgoraj omenjenih treh prizadetih mestih uničene. V Toyooki je bilo 1500 hiš izravnanih z zemljo. 63 oseb je izgubilo življenje, 300 pa jih je bilo ranjenih. Kopališče v Kinosa ki je bilo razen 400 hiš popolnoma uničeno.

V gorkih vrelcih Kinosa ke so se odigrali pretresljivi prizori. Kopalo se je tam okoli štiristo oseb, ki so se dobesedno skušale, kajti voda je pričela povodom potresa vreti.

Vodovodne cevi so popokale in cel kraj so poplavljeni. V Kinosa ki je nastal strahovit požar. Mnogo oseb se je v plamenih zadušilo. Škoda znaša baie okoli 70 milijonov yen, po drugih vesteh okoli 50 milijonov dolarjev. Skupno število človeških žrtv znaša 1300 do 1500. V bližini Kinosa ke sta bila razrušena dva železniška predora. V enem je pokopalo cel vlak, vendar so bili vsi poizkusi, da se ponesrečenec reši, zaman. V zvezi s potresom so nastale poplave, gozdni požari itd. S popravilnimi deli se je že pričelo.

* 4000 dolarjev odškodnine je prejela rojakinja Elizabeta Škrabar iz Brooklyna, ki je tožila Coney I. R. R. De Kali Ave Line za 100.000 dolarjev odškodnine, ker je voz te železnice lansko leto povozil njenež moža Vincenca, kateri je čez nekaj mesecev umrl. Sodišče je vdrvi prisodilo omenjeno svoto (4000 dolarjev je okoli 240.000 dinarjev). — V Brooklynu je umrla 41letna Marija Mesmer, ki je bila doma iz Ithana pri Domžalah.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VLADIMIR KAPUS

Specijalna mehanična delavnica za popravo pisalnih, računskih in drugih strojev LUDOVIK BARAGA, LJUBLJANA Selenburgova ulica. Telefon 980

1614

Nasla nadvse ljubljena soproga, skrbna mama, stara mama, sestra, teta, svakinja in tašča, gospa

Iva Slanovic roj. Justin

soproga poduradnika južne železnice v p.

nas je danes, vdana v božjo voljo, previdna s tolažili sv. vere, zapustila, preselivša se na oni boljši svet. Truplo nepozabne pokojnice položimo k večnemu počitku na pokopališče pri Sv. Križu, kamor se vrši pogreb v petek, dne 29. t. m. ob štiri popoldne iz hiše žalosti, Krakovska ulica 11.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v trnovski župni cerkvi.

Vsi, ki ste poznali njeno blago srce, ohranite ji prijazni spomin.

LJUBLJANA, 27. maja 1925.

Iva poročena Solau, Fran, Karel, Pavla poročena Pogačnik, Marija, Ivan, Marija por. Antončič, Doro, Cilka poročena Mišček, Edi, Greti poročena Brezovec, otroci, in ostali soročniki.

Dr. med. 1601

Elconora Jenke-Greyerjeva

do objave

ne ordinira

1613

Avtomobili

»SPA«, zaprt, v dobrem stanju. 35 HP, lir 14.500, 6 kamionov, »FIAT«, Dunai, 50 metrskih stovov, lir 14.500 vsak, 2 kamiona, »DAIMLER«, eden 80 metr. stotov, lir 9000, drugi 35 metrskih stotov, lir 12.500

preda PECCHIARI, Trst, Via Geppa 8, tel. 38-99

Mali oglasi, ki služijo v nasprotnosti in socialno namenu občinatva, vsaka beseda 50 nar. Najmanjši znesek Din 5.

MALI OGLASI

Zenitno, dopisovanje ter oglas strogovskega značaja, vsaka beseda Din 1.—. Najmanjši znesek Din 10

Vabilo

na 40. redni občni zbor Posojilnice v Črnomlju, registrirane zadruge z neomejeno zavezo, ki se bo vršil v nedeljo dne 7. junija t. l. ob 14. uri v zadrugi pisarni s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora;
2. poročilo načelnika;
3. poročilo nadzorstva o računskem zaključku in razdelitev čistega dobička;
4. čitanje poročila Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani o izvršeni reviziji;
5. slučajnosti.

V slučaju, da ne bo prvi občni zbor sklepčen, se vrši drugi občni zbor pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom, ne oziiraje se na njegovo sklepčnost.

Glasov § 19. društvenih pravil je letni račun in bilanca za leto 1924, ter predlogi in poročila nadzorstva zadrugi članom osem dni pred občnim zborom in zadrugi pisarni med uradnimi urami na vpogled.

K obilni udeležbi vabi načelnstvo.

Črnomelj, 27. V. 1925. Posojilnica v Črnomlju. 1611

Službe

Dva mehanika

(dobra) za motorna kola — se takoj sprejmeta. F. Batjcl, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 1590

Gosnodična

išče službo kontoristinja ali blagajničarke. Vešča je slovenskega, nemškega in italijanskega jezika. — Ponudbe pod »Korespondentinja/1603« na upravo »Sl. Naroda«.

Sprejme se takoj

več dobrih BETONERJEV, OPARJEV in ZELEZOKRIVCE (Eisenbieger). — Stavbno podjetje A. Černe, Linhartova ulica 9, Ljubljana. 1615

Kur'm

Krompir

(bel ali roza) — vsako množino — kupuje, plača in prevzema na tovarni postaji: Novak, Zagreb, Maksimirska 64. Telefon 20—60. 1588

Stanovanja

Majhno sobico

išče šivilja, ki je ves dan odsotna. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Poštena/1612«.

Zamenjam!

Lepo stanovanje v centru, obstoječe iz treh velikih sob z vsemi priliklinami ter kopalnico, poleg tega jako nizka najemnina — se zamenja z večjim stanovanjem od 5—6 sob. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Večje stanovanje 1610«.

Razno

«Frera»

najnovejša dirkalna dvokolesa, lahka, luksuz — so došla. — Motorji, zupane cene — »TRIBUNA« F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta 4. 112/L

Košnja!

Zadruga »Stan in Dom« oddaja na svojem svetu na Tržaški cesti ob državnih drevnicah prvo košnjo trave. Informacije daje v petek od 17. do 19. ure na Aleksandrovi cesti št. 5 in pri ogledu na licu mesta, ki se bo vršil na binkosno nedeljo ob 10. uri dopoldne. — Ponudbe je poslati na »Stan in Dom«, Aleksandrova cesta 5 do 4. junija t. l. 1604

Prstni, naravni malinovec

z najboljšim sladkorjem vkuhan — v steklenicah in sodčih — na drobno in veliko — nudi Lekar na dr. G. Piccoli, Ljubljana. 108/L

Otroški vozički

dvokolesa, motorji, pneumatika — najceneje. — Sprejemajo se vsa popravila. Prodaja na obroke: ceniki franko. — »TRIBUNA« F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta 4. 107/L

Vrtni stole

prodaja najceneje Rožmane & Komp., Ljubljana, Mirje 4. 78/L

Špago, dreto

in vse vrste vrvarskih izdelkov ter v to stroko spadajoče blago dobite v skladišču »Konopljata« Ljubljana, Gosposvetska cesta 2. 103/n

Nepremičnine

Krasna vila

pred vojno zidana, z dvema velikima stanovanjema, z vsem modernim komfortom in 1000 m² krasno urejenega vrta na prodaj Plač, pogoj jako ugodni. Stanovanje takoj na razpolago. — Na slovo pove uprava »Slov. Naroda«. 1605

Prodaja se vsled premembe bivališča

veliko graščinsko veleposestvo

lepo urejeno, z industrijo, večnoma gozd ter veliki ekonomski in hmeljskimi nasadi, gospodarstva in stanovanjska poslopja. — Kupci naj pišejo pod »Graščina/1597« na upravo »Slov. Nar.«

Gospel! Vrhunec elegancije je, ako nosite

Les Tissus A.G.B.

ki jih dobite pri vseh prvovrznih trvdkah.

Prodaja samo trgovcem: 1608

ZAGREB, JELAČIČEVA TRG 20/III. TELEFON 6—99.

Brez posebnega obvestila. 1605

Potrni globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš srčno ljubljani soprog, oče, brat, stric, in svak, gospod

IVAN ŠAPLA

posestnik, hotelir, bivši župan v Sturiji i. t. d.

dne 27. maja t. l. po dolgi trpljenja polni bolezn, v 69. letu svoje starosti mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v Sturiji iz hiše žalosti na farno pokopališče istotam.

ŠTURJE-AJDOVŠČINA, dne 27. maja 1925.

Pija, hčerka. Antonija Šapla, soproga. Vladimir, sin.

IVAN ZAKOTNIK LJUBLJANA Dumijska cesta št. 46 Telefon 379 mestni tesarski mojster Telefon 379

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostražja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla stopnice, lednice, pavilioni, verande, lesne ograje itd.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga. 161 T Tovarna furnirja.

ZA BINKOSTI se priporoča CVETLICARNA „NIZZA“

Vsak dan sveže cvetje na drobno in na debelo. Sprejema naročila za sopke, vence, aranžiranje in dekoracije dvoran.

Ljubljana, Prešernova ul. št. 30. Fani Kvala.

GOSTILNA PRI „KOVAČU“

— KOLODVORSKA ULICA —

nudi najboljša štajerska, dolenska in dalmatinska vina.

Pristna domača in srbska kuhinja.

Dnevno čevabčiči in ražnjiči. Vsako soboto in nedeljo pečenje na ražnju. Vedno sveže pivo. — Se priporoča

A. MODIC.

1607.

edino uspešno patentirano in zakon. zavarovano sredstvo proti pleši in izpadanju las ter prhutam Za eno popolno zdravljenje zadostja škatljo po priloženem navodilu. Dobiva se povsod. Po povzetju za Din 100 (n 10 Din za poštno) razpošilja Kozmetični zavod LEDA. Zagreb, Nikoličeva 1, poštni predal 35. — Skladišče za Ljubljano: »SALUS« d. d. 113—L

LEDA